БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 3 (19.674). • 1987 йил 4 январь, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

БИЗ УЧУН ҲЕЧ КИМ ҲЕЧ НАРСА ҚИЛМАСЛИГИНИ, БИЗНИНГ ВАЗИФАЛАРИМИЗНИ, БИЗНИНГ МУАММОЛАРИМИЗНИ ҲАЛ ЭТИБ БЕРМАСЛИГИНИ ЯХШИ БИЛАМИЗ. БИЗ ҲАММА ИШНИ ЎЗИМИЗ ҚИЛИШИМИЗ КЕРАК. БУНИНГ МАЪНОСИ ШУКИ, ҲАР БИРИМИЗ ИШ СУРЪАТИГА СУРЪАТ ҚЎШИШГА, ҚЎШГАНДА ҲАМ САЛМОҚЛИ СУРЪАТ ҚЎШИШГА МАЖБУРМИЗ. ФАҚАТ ШУ ЙЎЛ БИЛАНГИНА ЖАДАЛЛАШТИРИШНИ ТАЪМИНЛАШ ВА УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИНИ МЕҲНАТДА КАТТА ЮТУҚЛАР БИЛАН НИШОНЛАШ МУМКИН.

(КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Совет халқига Янги йил Мурожаатномасидан).

КОЛЛЕКТИВ ПУДРАТ АФЗАЛЛИГИ

Меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, интизом ва талабчанликни ошириш билан чинакамига шуғулланилган жойларда экономика тараққиётига муносиб таъсир кўрсатадиган ва илгари хаёлга ҳам келмаган мўъжизакор резервлар ўзини мана ман деб кўрсатади-қўяди. Ана шундай резервлардан бири коллектив пудрат усули бўлиб, унинг бутун афзаллиги 18-«Мособлсельстрой» қишлоқ қурилиш трести коллективининг фаолиятида яққол намоён бўлди. Бинокорлар коллективи ишни қайта қуриш тадбирларини амалга ошириб, қисқа даврдаёқ пудрат усули ниманларга қодир эканлигини баралла кўрсатдилар.

Москва қишлоқ қурувчилари меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулига ишонч билан қарадилар. Қурилиш бўлинмаларида бу усул кенг ва изчил жорий қилинди. 1985 йилдан бошлаб эса трестнинг барча йирик бўлинмалари коллектив пудрат усули асосида ишлашга батамом кўчди. Коллектив пудрат усули иқтисодий имкониятлардан самарали фойдаланиш уфқларини очиб бераётгани билан ҳам эътиборга сазовор. Янгича тартибда ишлаш объектлар ва янги қувватларни ўз вақтида, юксак сифат билан пешма-пеш фойдаланишга топшириш суръатларини жадаллаштирди. Меҳнат унумдорлиги мутасил кўтарилмоқда. Ресурслардан оқилона фойдаланишнинг катта имкониятлари очилмоқда.

Коллектив пудрат усулининг афзалликлари республикамиз бинокорлари орасида ҳам катта қизиқиш уйғотди. Ўзбекистондаги қатор қурилиш ташкилотлари қардош бинокорлар тажрибасидан ибрат, олиб, коллектив пудрат усулида ишлашга кетма-кет ўтмоқдалар. Улар орасида муайян тажриба тўплаганлари ҳам бор. «Ўзагропромстрой»нинг Тошкент областидаги 93-механизациялашган кўчма колоннаси эришаётган натижалар эътиборни жалб қилади. Колонна 1986 йилнинг 1 июнидан бошлаб коллектив пудрат асосида ишлашга ўтганди. Янгича ишлаш нима берди! Колонна қурувчилари ўз кучлари билан қурилиш-монтаж ишларини бажариш ўртача ойлик ҳажмини қозироқ бир ярим баравар кўпайтирдилар. Меҳнат унумдорлиги ва иш ҳақи 11 процент ортди. Олти ойдан сал кўпроқ вақт ичида объектларни фойдаланишга топширишдан 4,5 минг сўм самара кўрилди.

Шу натижанинг ўзнёқ катта афзалликлардан дарак бермоқда. Бундай силжишларга ишни қайта қуриш, жадаллаштириш тадбирларини вақтида, сабот ва матонат билан амалга ошириш туфайли эришилаётганлиги сир эмас. Лекин хўжаликни бошқариш доимий диққат-эътиборни талаб қилади. У ҳамиша такомиллаштириб боришга муҳтождир. КПСС XXVII съездида таъкидлаб ўтилганидек, ҳозирги вазият шундайки, қисман ўзгаришлар, айрим тузатишлар билан чекланиб бўлмайди —туб ислоҳот амалда зарур. Бу ислоҳотнинг мазмуни шундан иборатки, бутун ишлаб чиқаришни иқтисодий талабларга, одамларнинг эҳтиёжини қондиришга бўйсундириш, бошқаришни самарадорлик ва сифатни оширишга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга қаратиш зарур. Бунда ишловчиларнинг меҳнат натижаларидан манфаатдорлигини, халқ хўжалигининг ҳар бир бўғинида ва, аввало, меҳнат коллективларида ташаббускорлик ҳамда социалистик омилкорликни ривожлантиришга эътибор бериш керак. Нетаки, ишнинг тақдири аслида кўп жиҳатдан ана шу омилларга боғлиқ.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, қурилиш-монтаж министрликлари, идоралар ва ташкилотларнинг раҳбарлари олдида коллектив пудрат усулини чинакамига жорий этиш билан боғлиқ катта ва мураккаб вазифалар турибди. Таъкидлаш керакки, улар ҳамон коллектив пудрат усулининг моҳиятига етарли баҳо бераётганлари йўқ. Оқибатда прогрессив усул суст жорий қилинятпи. Бу усулда ишлашга ўтган бинокорлик ташкилотларига етарли амалий ёрдам кўрсатилмаётир.

Тажрибани ўрганишнинг ўзи кифоя эмас. Ўрганганни жорий қилиш ҳам керак. Қатор бинокорлик ташкилотларининг раҳбарлари «Мособлсельстрой»нинг тажрибасини ўрганиб келдилар-у, бу қимматли тажрибани ўз коллективларида кенг жорий этиш тадбирларини кўрмаяптилар. Министрлик ва идоралар томонидан бу усулни жорий қилиш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларни амалда қўллаш муддатлари ҳам чўзиб юборилмоқда. Уларнинг кўпчилигида коллектив пудрат усулини айрим коллективларгагина қўллаш мўлжалланганн таажжубланарлн. Масалан, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда «Главсредазирсовхозстрой» бу усулга баъзи участкалар, айрим колонналарингина кўчириш билан кифояланмоқда.

Коллектив пудрат усули қурилиш ишлаб чиқаришини интенсив ривожлантиришда ҳал қилувчи роль ўйнашини унутмаслик керак. Область, шаҳар, район партия комитетлари, тармоқ министрликлари ва идораларидан қайта қуриш самарадорлигини оширишга муносиб таъсир кўрсатадиган коллектив пудрат усулини қурилишда кенг жорий этиш масалаларига жиддий аралашиш талаб қилинади. Аввало, бу усулни кенг жорий қилиш билан боғлиқ ташкилотчилик, оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш муҳим. Бунда бинокорликни бошқаришда демократик асосларни ривожлантириш, меҳнат коллективларидаги кенгашлар ролини ошириш омилларидан ўринли фойдаланиш керак.

Энг муҳими, коллектив пудрат усули жойларда қандай жорий қилинишин устидан таъсирли партиявий назорат ўрнатиш зарур. Қурилиш-монтаж трестлари, бошқармалари, механизациялашган кўчма колонналар ва корхоналарнинг янгича шароитда қандай ишлаётганликларини бот-бот таҳлил қилиб туриш, яхши тажрибаларни қўллаб-қувватлаш, амалий ёрдам кўрсатиш назардан четда қолмасин.

Партия, совет, хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотларнинг вазифаси —ҳамма ерда коллектив пудрат усулини ривожлантириб бориш, меҳнат унумдорлигини ошириш, қурилиш сифатини яхшилаш, объектларни вақтида топшириб туришга эришишдан иборат. Тўла хўжалик ҳисобининг жорий этилиши, ўз-ўзини маблағ билан ва молиявий ресурслар билан таъминлашни такомиллаштириб бориш ҳам муҳим масаладир.

Ҳамма ишларни кадрлар ҳал қилиши ҳеч кимга сир эмас. Коммунистларнинг қурилиш ишлаб чиқаришидаги ролини кучайтириш имкониятларидан кенгроқ фойдаланиш янги резервларни ҳаракатга келтиришга самарали таъсир кўрсатади. Коллектив пудрат усулида ишлашга кўчган коллективларнинг ҳар бирида партия группалари ёки партия ташкилотчиси бўлишига эришиш мақсадга муворифқ иш бўлади. Бригадирларни қурилиш ишлаб чиқаришини яхши биладиган, тажрибали қадрлардан танлаш зарур. Уларнинг қобилиятлари, кишилар билан ишлаш маҳоратлари, обрўлари ҳам назардан четда қолмаслиги лозим.

Қайта қуриш жараёнидаги ҳар бир янгилик каби коллектив пудрат усули ҳам ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда муҳим аҳамиятга эга. Бу усулни кенг ёйиш, такомиллаштириш ўн иккинчи беш йиллик вазифалари муваффақиятли бажарилишига, меҳнат коллективларининг иш натижаларидан манфаатдорлиги ортиб боришига ёрдам беради. Янги усулга кенг йўл очиб берайлик!

Замондошларимиз

I. ИЛҒОР ИШЧИ— ФАОЛ ЖАМОАТЧИ

Дилором Маҳмадуллаева Тошкент «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-бичиқчилик-тикувчилик цехи илғор тикувчиси. У меҳнат қилаётган цехда юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича иккита янги поток иш бошлаган эди. Ўтган йили бу цех «Янгилик» индекси билан пландагидан 500 минг сўм кўп товар ишлаб чиқарди. Бунда илғор ишчи Дилорининг ҳам ҳиссаси катта. У нормасини 130 процентдан бажариш мажбуриятини олган эди. Аслида эса кунига нормасини 170 процентга етказиб меҳнат қилмоқда.

Янги йилдан бошлаб газетамизда хотин-қизлар ҳаётига бағишлаб саҳифа ва туркум материаллар бериб боришни ният қилган эдик. Уни «ИҚБОЛ» (Хотин-қизлар даврасн) деб атадик. Мана бугун илк саҳифа газетхонлар эътиборига ҳавола қилинмоқда.

«ИҚБОЛ»да меҳнат коллективлари ва жамоат ишларида кўпчиликка ибрат бўлаётган, оналик бурчини аъло ўтаётган замондошларимиз, меҳнат ва уруш ветеранлари, озодлигимиз учун курашган жангговар хотин-қизлар ҳаётидан ҳикоя қиламиз. Жойлардаги хотин-қизлар советлари иш фаолияти саҳифамиздан муқим жой олади.

Хотин-қизларга бағишланадиган саҳифаларимизнинг қизиқарли ва сермазмун бўлиши кўп жиҳатдан сиз азиз онахонларимиз, опа-сингилларимиз ва дугоналаримизнинг таклиф ва истакларингизга боғлиқ.

Сиз кимлар ва нималар ҳақида ёзилган мақолаларни ўқишни истайсиз? Ўзингизни ўйлатаётган, қалбингизни ҳаяжонга солаётган воқеа ва ҳодисалар ҳақида очиқ-ойдин, рўй-рост ёзиб юборишингизни илтимос қиламиз. Хотин-қизларга бағишланган материалларимизни «ИҚБОЛ»дан бўлак яна қандай сарлавҳалар остида ёритилишини истардингиз?

Хатларингизни кутамиз!

Давлат қабули—сифат кафолати

ҚИЙИН, ЛЕКИН ЗАРУР

Ўтган йилнинг охирларида кадмий цехи коллективи олдида ниҳоятда мураккаб вазифа турарди. Ишлаб чиқарилаётган металлнинг 90 процентини давлат Сифат белгисига тақдим қилиш керак эди. Бу сифат учун, корхона маркаси обрўси учун ҳаракат ҳал қилувчи босқичга кирганидан дарак берарди.

Сифат учун курашнинг халқ хўжалигини ривожлантириш, совет халқининг фаровонлигини оширишдаги аҳамияти, уни таъминлаш техника-технологияси ҳақида ҳар бир ишчига обдон тушунтирилди. Цех маъмуриятн, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг йиғилишларида сифат учун кураш омиллари ҳақида кенг фикрлашилди, аниқ мақсадни кўзлаб қарорлар қабул қилинди.

Бригадалар ягона наряд асосида пудрат усулида ишлашга ўтганликлари маҳсулотнинг юқори сифатли бўлишини таъминлашда яна бир қулай восита бўлди. Шу туфайли коллектив олдида турган жуда қийин, мураккаб вазифа шараф билан бажарилди. Улуғ Октябрнинг 69 йиллиги арафасида 2 хил маҳсулот аттестацияда юқори баҳоларга сазовор бўлди.

Ана шу муваффақиятда бизнинг рух заводимиз ишчиларининг ҳиссаси ҳам алоҳида. Завод комбинатда биринчилар қатори давлат қабули жорий этилган корхоналардан биридир. Бу ерда давлат қабули аслида анча олдинроқ, яъни, ўтган йил октябрининг бошларида жорий этилган.

Давлат назоратчилари фаолиятимизнинг ҳамма қирраларини аниқ ҳисобга олишди, ишчиларнинг чиқарилаётган металлнинг 130

Долзарб муаммолар: мутахассис фикри

КПСС XXVII съезди ва ижтимоий фанлар ривожи

Совет жамияти ва умуман бутун дунё тараққиётининг ҳозирги туб бурилиш характеридан келиб чиқадиган энг хилма-хил муаммоларнинг мураккаб комплекси бугунги кунда КПСС назарий тафаккури марказида турибди. Тарихий тараққиётнинг айни шу алоҳида палласи ижодкорлик ва новаторликни, ўрганиб қолинган, аммо умрини ўтаб бўлган тасаввурлар доирасидан чиқишга тайёрлик ва шунга қобилликни талаб қилмоқда.

Ҳаёт ижтимоий фанлар олдига ҳам ўз талабларини қўймоқда. Жадаллаштиришнинг кўп қиррали вазифалари, дейилган эди партия XXVII съездида, унинг ўзаро боғлиқ жиҳатлари — сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий, социал маданий-маънавий ва психологик жиҳатлари — янада чуқур ва ҳар томонлама таҳлил қилинишга муҳтождир. Жиддий фалсафий умумлашмаларга, асосланган иқтисодий ва социал прогнозларга, чуқур тарихий тадқиқотларга эҳтиёж ғоят катта.

Ижтимоий фанларда вужудга келган қониқарсиз аҳволнинг сабаби нимада? Бунинг боиси фақат илмий кадрларнинг заифлигида, улар етарли активлик кўрсатмаслиги ва тадқиқотлар ёмон ташкил этилганида, деб ҳисоблаш нотўғри бўлур эди. 70-йиллар охири ва 80-йиллар бошидаги ижтимоий муҳит ютуқларга маҳлиё бўлиш ва хатоликлар хусусида сукут сақлаш, хотиржамликка берилиш ва мураккаб проблемаларни ҳал этишга киришишни хоҳламаслик муҳити — фан тараққиётига кўмаклашмади, унинг ижодий изланишларини рағбатлантирмади.

Ижтимоий фанларни ривожлантириш — жамиятни ривожлантиришнинг ажралмас қисмидир. Муаммолар ҳал этилишига нисбатан тезроқ кўпайиб борган, фаолиятсизлик кучайган, бошқаришнинг форма ва методлари қотиб қолган, фаолиятдаги жўшқинлик пасайган ва бюрократизм авж олган бир шароитда ишга анчагина зарар етди. Турғунлик ҳолатлари пайдо бўлди, жамиятшуносликнинг кўпгина тармоқлари «беҳуда» ишлай бошлади. «Ҳеч нарсани ўзгартирмасдан ишларни яхшиласа бўлмасмикин», деган хомхаёл психология устун келганда ижтимоий фанлар ҳам фақат «ютуқни пропаганда қилиш»га хизмат эта бошлайди — бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас.

Бундан ташқари, жамиятшуослик соҳасига баъзан шундай кишилар кириб қолдики, улар илмий принциплар баҳридан ўтишга, ижтимоий фан — бу ҳам зўр ақлий меҳнатни, ҳам илмий жасоратни, ҳам принципиалликни талаб этувчи энг машаққатли ижодий изланиш эмас, балки марксистик формулалар ва шиорларни ёзакигина ёдлаб олиш ҳамда такрорлашдан иборат, дейдиганларга ҳалқа ишонишга тайёр эдилар. Бундай жамиятшунослар нари борганда ниҳояти чала ҳақиқатга қодир эдилар.

Бундай позицияни қоралаб, КПСС таъкидлайдики, чала ҳақиқат тўғри хулосалар чиқаришга йўл бермайди. Шу боисдан ҳам партиянинг тарих сабоқларини таҳлил этиб, ҳақиқат сабоғи тўғрисида чиқарган хулосаси ижтимоий фанлар учун алоҳида аҳамиятга эгадир.

Ижтимоий фанларни ижодий ривожлантирмай туриб, на содир бўлаётган воқеаларни тўғри тушуниб бўлади, на истиқбол тўғрисида илмий башорат қилиб бўлади. Бинобарин, ижтимоий фанлар ҳам ўзининг муваффақиятли ривожи учун тегишли ижтимоий муҳитга, шу муҳит «маҳсулотига» ва унинг асосланган тавсияларини ҳисобга олиб боришга муҳтож бўлади (акс ҳолда улар мақсад ва мўлжалларини йўқотиб қўяди). Ижтимоий фанлар умумлаштириш учун ҳақиқий ахборотларга ҳам, фикрлар курашига ҳам муҳтож бўлади. «Ҳақиқатни излашга, — деб уқтиради М. С. Горбачев,— турли нуқтаи назарларни қиёслаш, мунозара ва муҳокама қилиш, бир қолипдаги эски тушунчалардан воз кечиш йўлидан бориш лозим». Ўз вақтида Ф. Энгельс ёзганидек, айниб оммадан ажралган тўдага айланиб кетмаслик учун биз дискуссияларга йўл қўйиб беришимиз керак, аммо умумий принципларга сўзсиз риоя қилиш зарур (Маркс ва Энгельс, Асарлар, т. 22. 426-бет).

Совет жамиятшунослигининг долзарб вазифаларидан бири, деб кўрсатилади КПСС Программасида, социалистик жамият зиддиятларини таҳлил қилишдир. Бу хусусда олимлар ўртасида 1982 йилдаёқ мунозаралар авж олган эди. Аслида бу мунозара бошдан кечирилаётган қийинчиликларни ижтимоий идрок қилишнинг ўзига хос формаси ва уларга жавоб топишга, уларни бартараф этиш йўлларини аниқлашга уриниш бўлган эди.

Албатта, ўша вақтдаги мунозаранинг аҳамиятини бўрттиришга ҳожат йўқ, аммо унинг икки ютуғини инкор этиш ҳам мумкин эмас; биринчидан, социализмнинг асосий зиддиятини ифода қилар эканлар, кўпгина олимлар бу ишлаб чиқариш кучлари билан ишлаб чиқариш муносабатлари ўртасидаги муносабатларда кўринишини айтишди ва иккинчидан социализмда зиддиятлар ҳақидаги, уларнинг характерини белгилаш тўғрисидаги масала муҳокамага қўйилди.

КПСС XXVII съезди материаллари ана шу муаммоларнинг барчасига чуқур-роқ ёндашиш, ҳаққоний, тиниққан фикрларни аниқлаштириш, асослаш имконини беради. Бугун гап бирон-бир журнал социализмнинг зиддиятлари тўғрисида мунозара очаётгани тўғрисидагина бораётгани йўқ. Ҳолбуки, партиянинг ўзи жамиятшуносларни мазкур муаммо билан шуғулланишга чақирмоқдаки, бу ҳозирги босқичда ижтимоий фанлар олдидаги долзарб вазифадир. КПСС Программасида ҳам жамиятшунослар эътиборини ишлаб чиқариш кучлари ва ишлаб чиқариш муносабатлари диалектикасини ҳар томонлама таҳлил қилишга жалб этиш зарурлиги таъкидланган.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съезди ва Сиёсий докладида, съезддаги мунозарада ва съезд қабул қилган ҳужжатларда кўпгина ҳал қилинган ва ҳал қилинмаган масалалар ўртага қўйилди. Фандаги мавжуд қийинчиликлар, хато позициялар ва қолоқ фикрлар очиб ташланди. Табиийки, съезд жамиятшуносликнинг ҳар бир тармоғидаги аҳвол билан шуғуллана олмаси ва шуғулланмади ҳам, бундай имкониятни тегишли илмий муассасалар, институтлар, кенгашлар ва коллективлар ихтиёрига берди. Съездда амалиёт учун энг муҳим аҳамиятга эга бўлган баъзи бир назарий масалаларгагина эътибор жалб этилди.

Илмий тадқиқотларнинг истиқболли йўналишлари белгилаб берилиб, КПСС Программасида қуйидагилар таъкидланган: «Жамиятшуносларнинг диққат-эътибори жаҳон тараққиёти, СССРда, бошқа социалистик мамлакатларда янги жамиятни барпо этиш тажрибасини, социализм шароитида ишлаб чиқарувчи кучлар ва ишлаб чиқариш муносабатлари, моддий ва маънавий жабҳалар диалектикасини коммунистик формациянинг қарор топиш қонуниятларини, унинг олий босқич сари тадрижий ҳаракат қилиш йўллари ва воситаларини ўрганишга ва ҳар томонлама таҳлил қилишга қаратилиши лозим». Съездда экономика ва хўжалик юритиш механизмини қайта қуриш соҳасидаги ишда фанга суяниш ҳар қачонгидан ҳам муҳим эканлиги таъкидланди. Ҳаёт талабларига биноан айрим назарий тасаввурлар ва концепцияларга янгича қараш даркор. Бу социалистик мулкчилик ва уни амалга оширишнинг иқтисодий формалари, товар-пул муносабатлари, централизм ва хўжалик ташкилотлари мустақиллигини уйғунлантириш каби йирик проблемалар ва бошқа масалаларга тааллуқлидир.

КПСС XXVII съезди даъват этиш билан чегараланиб қолмай, марксча-ленинча назарияни ижодий ривожлантиришга, сиёсий иқтисод ва фалсафа, тарих ва илмий коммунизм, давлат ва ҳуқуқ назариясининг кўпгина муҳим проблемаларини ҳал этишга жиддий принципиал ҳисса қўшди.

Бироқ шу билан ижтимоий фаннинг барча масалалари ҳал бўлди, деб ҳисоблаш нотўғри бўлур эди. Сир эмас, ҳозирги кунда ҳам шундай кишилар борки, М. С. Горбачев ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгашида айтганидек, улар «жадаллаштириш», «қайта қуриш» деган тушунчаларнинг ўзини ҳам баъзида уларнинг янгилиги ва революцион моҳиятини пучга чиқаришга уриниб, умрини яшаб бўлган ақидалар ва қолиплар доирасига тиқишга ҳаракат қилмоқдалар. Съезд қарорлари ҳаракат учун қўлланмадирки, у ижтимоий тафаккурнинг барча йўналишлари бўйича билимларимизни янада чуқурлаштириш ва бойитишни талаб қилади.

Анатолий БУТЕНКО,
фалсафа фанлари доктори (АПН).

• Таҳлил ва сабоқ

«ПАХТА ПИШМАЯПТИ!» НЕГА?

ЕКИ ҚУРҒОНТЕПА РАЙОНИДА ПАХТАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА НИМАЛАР ҲАЛАҚИТ БЕРЯПТИ?

Кейинги йилларда Қўрғонтепа райони қишлоқ хўжалигида орқага кетиш одат тусини олаётир. Ҳосилдорлик камайиб кетди. Район активлари, райком бюроси аъзолари бугун ҳижолатда. Одамлар бир-бирларига район партия комитетининг биринчи секретари, тажрибали раҳбар Ўзоқбой Саримсоқовга нима бўлди, деган маънода савол берадиган бўлиб қолишди. Аввалги изланишлар, ишбилармонлик, ташкилотчилик маҳорати қани?

Биз ҳам ана шундай мулоҳазалар билан Қўрғонтепа районига бордик. Секретарь билан суҳбатлашдик.

— Ҳақиқатни ёзинг,—деди у норози оҳангда, —биз область партия комитетига Қўрғонтепанинг табиий шароити оғирлиги ҳақида хат ёздик. Районимиз тоғ олди зонасида. Андижон сув омбори атрофида жойлашган. Ёғингарчилик кўп бўлади, ҳатто саратонда ҳам ёмғир ёғади. Баҳор кеч келади, куз эса эрта тушади.

Райком секретари бизга область партия комитетига юборилган хатнинг нусхасини берди. Унда шундай сатрлар бор эди: «Районда пахта етиштириш учун фойдали ҳарорат етишмайди. Айниқса 1986 йилда фойдали ҳарорат областдаги ўртача кўрсаткичдан 300 даража кам бўлди. Ғўза парвариши даврида тез-тез ёмғир ёғиши қатқалоқни кўпайтирди. Қатор ораларига 5-6 мартадан ишлов берилиши натижасида ер берч бўлиб, кўчатлар сийраклашди.

Бунинг устига Андижон сув омборидан олинган 5—10 даража совуқ сув ёш ниҳолларнинг ривожига салбий таъсир кўрсатди. Ҳосилнинг кеч етилишига сабаб бўлди. Натижада ҳосилдорлик камайиб, пахтанинг сифати пасайди, таннархи ортди.

Районда 14 хил пахта нави экилди. Уларнинг кўпи пишмай қолди, вилт билан касалланди, пландаги ҳосилни бермади. Юқори сорт пахта йил сайин камайиб бормоқда. Шунинг учун ҳам район хўжаликлари кўраётган даромад ва фойдалар салмоғи ҳамон пастлигича қолаётир.

Модомики, шундай экан, районда пахтачиликни ривожлантириш истиқболи ҳақида ўйлаб кўриш керак».

Бу хат район раҳбарларининг ҳасратидек, масъулиятни ўзидан соқит қилаётгандек туюлса ҳам лекин унинг замирида маълум ҳақиқат бор эди. Чиндан ҳам Қўрғонтепа, Жалолқудуқ районларини Андижон областининг тоғли зонаси деб аташади.

Лекин ҳамма айбни табиатга ағдариб, ундан ҳайр-эҳсон кутиб ўтириш партия ва совет ходимларига ярашмайди. Бу —ожизлик, изланмаслик, ўз-ўзини юпатиш аломатидир. Зеро, уни қайта қуриш, жадаллаштириш талаблари билан ҳам мувофиқлаштириб бўлмайди. Тўғри, табиатни ҳеч ким алдай ҳам олмайди, қистовга ҳам сололмайди. Аммо табиат олдида тиз чўкмасдан, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олаётган тажрибакорлар ҳам йўқ эмаскуу, ахир?!

— Пахтадан бошқа ҳамма соҳада илгормиз, —давом этди секретарь. —Район саноатини ривожлантириб оёққа турғизиб қўйдик. Маҳсулот ишлаб чиқариш кескин ортди. Ободонлаштириш борасидаги ишларимиз мақтовга лойиқ. Янги мактаблар, боғча-яслиларни кўпайтириб юбордик. Аввалги йилларгагича қараганда дончилик, чорвачилик, пиллачилик, сабзавотчилик, боғдорчилик ўсди. Ана шулар ҳақида ёзсангиз бўларди.

Шу чоғ райком секретарининг кабинетига министрликдан келган меҳмон кириб қолди. Суҳбат бўлинди. Биз район агросаноат бирлашмаси кенгашининг раиси Бозорбой Абдураҳмонов билан учрашдик. У шундай справка кўрсатди.

«1986 йилда 1979 йилдагига нисбатан районда пилла—1,2 марта, гўшт — 1,9, сут —1,3, тухум—1,2, сабзавот — 1,2, мева — 1,5, узум—1,5, картошка —1,5 марта кўпайди».

Андижон область статистика бошқармасидан олинган справка бунинг тескариси эди.

«Қўрғонтепа районида ўтган беш йилликда пландагига нисбатан 399 тонна гўшт, 2538 тонна сут, 1 миллион 163 минг дона тухум кам ишлаб чиқарилди ёки гўшт етиштириш беш йиллик плани 97,1, сут —94,7, тухум—91,6 процент бажарилди».

Тафовутни қаранг?! Беш йиллик план тўлмаганлигини яшириш учун бизни етти йиллик маълумот билан чалғитмоқчи бўлишди. Ахир, бу ҳам кўзбўямачиликнинг бир тури эмасми? 1986 йилда районда гўшт етиштириш олдинги йилдагига нисбатан 88 тонна, тухум —186 минг дона камайиб кетди. Қуйбишев номли совхоз чорва моллари маҳсулдорлиги жиҳатдан область совхозлари орасида охирги ўринларда қолди. Гўшт, тухум етиштириш таннархи қимматлигича қолаётир. Ўтган йилнинг ўн ойида «Қаҳрамон» колхози, Дзержинский номли совхоз ҳар бир товуқдан 76-81 донадан тухум олди. Бу —областда энг паст кўрсаткич. Районда сигирлар бош сонини кўпайтириш бўйича етарли иш олиб борилмади. Улар камайиб кетди.

Демак, чорвачилик райком секретари айтганчалик ўсиб кетмаган экан.

Пахтачилик соҳасидаги ишлар бундан ҳам қониқарсиз аҳволда. Кейинги олти йил мобайнида район бир марта ҳам пахта тайёрлаш йиллик планини бажармади. Ўтган беш йилликда район давлатдан 22 минг 570 тонна пахта қарздор бўлиб қолди. Ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳам пахта тайёрлаш планини аранг 78,5 процент бажарди. Давлатдан яна 11 минг тонна пахта қарздор бўлди. Ялпи ҳосил бир йил ичида 7 минг тоннадан зиёдга камайди. Ҳосилдорлик, 24 центнерга тушиб қолди. Бу олдинги йилдагидан 1,7 центнер кам.

Энг ачинарлиси шуки, район раҳбарлари яқин-яқинда ҳам 1982 йил пахта тайёрлаш планини бажарганмиз, деб юришарди. Афсуски, бу гап ёлғон бўлиб чиқди. Ўша йили район бўйича 1653 тонна қўшиб ёзилганлиги, план ана шу ҳисобга бажарилганлиги аниқланди. Область статистика бошқармаси тергов органлари берган ҳужжатга асосан ўз ҳисоботига Қўрғонтепа районни 1982 йил пахта тайёрлаш планини 100 процент эмас, 97,4 процент бажарган, деб тузатиш киритди.

Район бўйича уч йилда: 1982, 1983, 1984 йилларда жами 2268 тонна, шу жумладан, Тўхтағул номли колхозда (собиқ раиси Б. Тиловолдиев) 911 тонна, «Комсомол» колхозида (собиқ раиси С. Болтабоев) 570 тонна, «Қаҳрамон» колхозида (собиқ раиси М. Сиддиқов) 787 тонна пахта қўшиб ёзилган.

Ўтган йили районда тўқкиз хўжаликдан биттаси ҳам белгиланган планни уддаламади. «Савай» совхозида ялпи ҳосил бир йилда планга нисбатан 1263 тонна, Куйбишев номли совхозда 1448 тонна, «Комсомол» колхозида 737 тонна, Ҳамза номли совхозда 2345 тонна камайиб кетди. 222-га бригададан фақат 9 таси пахта тайёрлаш планини тўлдирди. 35 та бригада 15—20 центнердан ҳосил олди.

«Савай» совхозининг ташаббускор Гулжиян Юрданидзе бошлиқ бригадасининг иши билан танишдик. Бригада 131 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33,4 центнердан ҳосил олиб, плани 101 процент бажарди. У обком бюросида: «Ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил оламан», деб ваъда бергани. Юксак марра эгаллаганлиги, Лекин у «пахта етиштириш учун фойдали ҳарорат етишмайди» дейилган жойда план бажариш мумкинлигини исботлади. Шу совхознинг Султонхон Ҳуриллаева бошлиқ бригадаси ҳам пахта тайёрлаш планини 105 процентга етказиб бажарди.

Ўтган беш йилликда район пахтачилигида ўртача йиллик харажат планда белгиланганидан анча ортиб кетди. Районда бир центнер пахтанинг таннархи 49,3 сўмга тўғри келди. Бу — пландагидан 3,5 сўм кўп. Куйбишев номли совхозда бир центнер пахтанинг таннархи пландагидан салкам 9 сўм, Ленин номли колхозда салкам 7 сўм, Энгельс номли колхозда 5 сўм ортиб кетди. Районнинг рентабеллик даражаси 8 процентга ҳам етмади. Бу ҳам областда энг паст кўрсаткичдир.

Аввалги йиллардагидек ўтган йил ҳам районда моддий сарфлар асоссиз равишда юқори бўлди. Район бўйича бу кўрсаткич 2,7 миллион сўм атрофида ўсди. Бу, район партия, совет ташкилотлари, район агросаноат бирлашмасининг раҳбарлари ҳисоб-китоб ишлари билан шуғулланишни хоҳламаётганликлари оқибатидир. Афтидан, қайта қуриш сиёсатини Қўрғонтепа район партия комитетида, район ижроия комитети (раиси Б. Болтабоев) ва РАПОда ҳали тўла англаб етишмаганга ўхшайди.

Пахтачиликдаги қолоқликка яна нималар сабаб бўлди? Планга мувофиқ районда ҳар йили гектар бошига ўртача 30,7 центнердан ҳосил олиниши керак. Пландан ошса колхозчиларга 25 процент миқдорида қўшимча иш ҳақи берилади. Ўтган йил зўрга 24 процентдан хирмон кўтарилди. Колхозчилар қўшимча мукофотдан маҳрум бўлдилар. Бу аҳвол 6 йилдан буён давом этади. Моддий манфаатдорлик йўқ, колхозчиларнинг чўнтагига пул тушмаяпти. Бундай ҳолатда одамлар қандай ишлаши маълум.

Пахта пишмаяпти?! Сабаб: эртаки пахта навлари танлаб олингани йўқ. Баҳорда эрта экилган 2 минг гектар майдондаги чигит униб чиқмади. Қайта чигит экилди. Озиқлантириш агротехникаси бузилди. Пахта кечки деб, озиқлантириш муддати чўзиб юборилди. Оқибатда пахта баттар кечга тортди. РАПО бош агрономи Х. Жўраев бошлиқ етакчи мутахассислар ташаббус кўрсатиб ишламадилар.

Районда ҳозир янги йил ҳосилига тайёргарлик ишлари ҳам талаб даражасида эмас. Чигит пуштага экилган Москва районида пахта анча эрта пишяпти. Қўрғонтепаликлар ҳам бу тадбирни кенг жорий этсалар ёмон бўлмасди. Районда 1987 йил учун 260 гектар ер пуштага экиш учун тайёрланганлигини айтишди. Бу, дарёдан томчи-ку?

Район партия, совет ташкилотлари, агросаноат бирлашмаси раҳбарлари, олти йиллик доғни ювиш учун ишни бутунлай қайта қуришлари, эски одатларни тарк этишлари, одамларнинг, раҳбар ходимларнинг меҳнатга муносабатини, онгини ўзгартиришлари, уларни аниқ иш маромига ўргатишлари керак.

Қўрғонтепа, Жалолқудуқ, Хўжаобод районларида ўй бераётган бундай қийинчиликлар Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетига ҳам, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига ҳам маълум. Аммо, ҳанузгача бирор амалий ёрдам кўрсатилгани йўқ. Республика Давлат агросаноат комитети ва тегишли министрликлар бу долзарб масалани диққат билан ўрганишлари, мазкур районлар экономикасини кўтариш чораларини кўришда амалий ёрдам беришлари керак.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

2. ИЛҒОР ИШЧИ— ФАОЛ ЖАМОАТЧИ

Илғор ишчи Дилором ўн бир йиллик меҳнат фаолиятида жуда кўплаб шогирдларни тарбиялади. У ўз касбига юксак меҳр-муҳаббат ва масъулият билан қарайди. У кўпчилик ишига куюнчак, жонкуяр аёл. Шунинг учун ҳам ҳамкасблари унга доим овоздан цех хотин-қизлар Советнинг аъзоси этиб сайладилар. Д. Маҳмадуллаева хотин-қизлар Советининг кучига ишонади ва уни аёлларнинг энг яқин ёрдамчиси, маслаҳатгўйи ва дўсти деб билади.

— Цех хотин-қизлар Совети ишчиларнинг юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришишларига ёрдам бериш билан баробар ишда интизомни мустаҳкамлаш, ишчиларнинг меҳнат шароитлари, турмушларини янада яхшилаш ва мазмунли дам олишларини уюштиришда доимо ғамхўрлик кўрсатаётир, — дейди биз билан суҳбатда у. — Корхона касаба союз комитети ва хотин-қизлар советининг ҳамкорлиги билан цехда аёллар гигиенаси хонаси янгитдан жиҳозланди. Унда душхона, кийим алмаштирадиган махсус хоначалар мавжуд. Иккала смена ишчилари учун цех буфети ишлаб туради. Қишинёзин газ-сув автомати ишлайди. Лифт хизматда. Ҳар куни йигирма минутлик ишлаб чиқариш гимнастикаси ўтказилади. Бунда «Гўзаллик» салони, кулинария магазини, химчистка, пойабзал ремонти устахонаси ишлаб турибди. Ҳар ҳафтанинг жума кунлари масаллиқлар сотилади. Ишчилар сутли ва кондитер маҳсулотлари билан таъминланади. Ўтган йили бирлашма касаба союзи йўли билан санатория, дам олиш уйлари ва пансионатларда корхона бўйича 112 киши дам олди, 66 киши кўп кунлик, 775 киши 3 кунлик туристик саёҳатларга чиқдилар. Путёвкаларни тақсимлаш комиссиясида кўпинча хотин-қизлар Совети аъзоси Д. Маҳмадуллаева қатнашади. Йўлланмаларни ишчиларнинг меҳнат кўрсаткичлари ва турмуш шароитларига қараб тақсимлашда қатъий ва адолатли фикр билдиради.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг совет халқига Янги йил Мурожаатномасини ва унинг Америка журналисти Ж. Кингсбери-Смит саволларига қайтарган жавобларини батафсил шарҳламоқда.

— Москва Вашингтон билан музокаралар учун эшикни очиб қўймоқда, —деб таъкидлайди Франсияда чиқадиган «Юманите» газетаси. —Айни вақтда Совет Иттифоқининг тинчликсеварлиги асло заифлик аломати эмаслиги ҳаммага равшан бўлмоғи керак. Совет кишиларининг тинч меҳнати пухта равишда ҳимоя қилиб қўйилган.

Америкадаги кўпгина газеталарнинг таъкидлашича, совет кишилари американликлар билан тинчликда яшашни хоҳлайдилар, уларга душманлик назари билан қарамайдилар. М. С. Горбачевнинг айтишича, Совет раҳбарлари уруш ва тинчлик масалаларидаги сиёсатни ишлаб чиқар эканлар, ўз халқи олдида нақадар софдил бўлсалар, Америка халқи олдида ҳам софдилдирлар.

Ҳиндистондаги «Ҳинду» газетасининг обзорчиси ўтган йилни якунлаб қуйидагиларни ёзади: «Совет Иттифоқи ялпи тинчликни сақлашга қаратилган ва жаҳон жамоатчилигига чуқур таъсир ўтказган муҳим ташқи сиёсий ташаббусларни кўтариб чиққанлиги 1986 йилнинг энг салмоқли воқеаси бўлди. СССР зўр ғайрат билан ташқи сиёсий йўлни ўтказаётган бир пайтда АҚШ президенти Р. Рейган ижобий ўзгартишларни амалга оширишга тўсқинлик қилаётган арбоб сифатида намоён бўлмоқда.

Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Нажибнинг АХДП Марказий Комитети фавқулодда кенгайтирилган пленумида «умуммиллий муросага келиш сиёсатини амалга ошириш соҳасида АХДПнинг вазифалари тўғрисида» қилган доклади матбуотнинг эътиборини ўзига тортди. Болгариядаги «Работническо дело» газетасининг уқтириб ёзишича, муросага келишнинг асосий мақсади тинчлик ва хавфсизликка эришишдан, революция ғалабаларини янада ривожлантиришдан иборат. «Ғарб дипломатларининг фикрича, умуммиллий муроса сиёсати Афғонистон теварагидаги вазиятни сиёсий жиҳатдан бартараф этиш йўлини очиши мумкин», деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси.

Ҳиндистоннинг «Декан Геральд» газетаси Япония раҳбарларининг мамлакатни ҳарбийлаштириш йўлини танқид қилиб чиқди. «Токио расмий доираларининг ҳарбий эҳтиёжларга қилинадиган харажатларнинг белгилаб қўйилган чегарасидан ошиб кетиш тўғрисидаги қарори мамлакат ичкарисида ҳам, чет элларда ҳам ташвиш туғдирди, —деб ёзади газета. — Японияннинг бундай сиёсати регионда қатъий танқид қилинмоқда».

Лотин Америкасидаги кўпгина газеталар «Никарагуа таслим бўлмайди» деган шиорни биринчи саҳифаларида эълон қилдилар. Матбуот Никарагуа президенти Д. Ортеганинг Янги йил мурожаатномасини шарҳлаб, шу мамлакат халқининг Вашингтоннинг тажовузкорлик сиёсатига зарба беришга, революция ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга азму қарор қилганлигини таъкидлайди.

(ТАСС).

1986 ЙИЛ—АҚШНИ ЛАРЗАГА СОЛГАН ЙИЛ

ВАШИНГТОН. 1986 йил Қўшма Штатлар тарихида миллий ларзалар ва можаролар даври бўлиб қолади. «Вашингтон пост» газетасининг ёзишича, ўтган йил ҳокимиятнинг юқори доираларидаги икки юзламачилик ва мунофиқлик келтириб чиқарган янги очқўзлик тўлқини, ахлоқ нормаларининг пасайиши, ҳукумат танглиги билан белгиланди.

Мамлакат, деб ёзади газета, суроннли 60-йиллардан бери бу қадар кўп ларзаларга дуч келмаганди: Американинг ўз космик техникаси қарийб тўла пухталигига бўлган ишончига путур етказган «Челленжер» портлаши, Эронга қурол-яроғ етказиб бериш ва тушган маблағларни контрасларга ўтказишдан иборат фалокатли қаллобликлар (булар Америка ташқи сиёсатини пароканда қилиб юборди), иқтисодий институтларнинг пўстагини қоққан Уолл-Стрит можаролари, Вашингтондаги можаролар мамлакатни кўп ларзага солди.

Маъмуриятнинг мунофиқлигини кун сайин тобора фош қилиб бораётган, президентнинг ошкора айтган гаплари билан пинҳона қилаётган ишлари ўртасидаги зиддиятларни очиб ташлаётган «Эронгейт» кучайган сари Рейганнинг обрўси жуда тушиб кетяпти.

Кўп марта фойдаланиладиган «Челленжер» космик кемасининг январь ойидаги портлаши ва кема экипажи етти аъзосининг ҳалокати миллий жароҳатгина бўлиб қолмади, деб таъкидлайди «Вашингтон пост». Бу фожиа раҳбарларнинг космик программани амалга ошириш йўлларидаги жиддий камчиликларни очиб ташлади. Американинг фан ва технология соҳаларидаги мақталган устунлигига шубҳа уйғотди.

«Вашингтон пост» 1986 йилни ларзага солган воқеалар рўйхатида яна битта «хавотирли воқеа»ни бўрттириб кўрсатган. Бу ерда гап декабрь охирларида Нью-Йорк районларингир бирида оқ танли йигитлар тўдасининг негр йигитдан жўрттага ваҳшиёна ўч олганлари тўғрисида бораётир. «Кейинги йиллар ирқий душманлик мисли кўрилмаган даражада кўпайиб кетганлигини» кўрсатувчи бу ҳол оқ танлилар билан қора танлиларни ҳамон ажратиб турувчи чуқур ирқий нафрат тўғрисида американликларни яна бир бор ўйлаб кўришга мажбур қилади, деб ёзади «Вашингтон пост».

(ТАСС).

ЧИЛИ КОМПАРТИЯСИНИНГ 65 ЙИЛЛИГИ

БУЭНОС-АЙРЕС, 2 январь. (ТАСС). Чили Компартияси бугун ўзининг 65 йиллигини ўта яширинча ҳамда Пиночет диктатурасининг тўхтовсиз репрессиялари шароитида нишонламоқда. 1973 йилги ҳарбий тўнтаришдан кейин Чили Компартияси қаттиқ таъқиб этилаётганлигига қарамай, у омма кайфиятининг ифодачиси, диктаторга қарши чиқишларнинг илҳомчиси бўлиб қолмоқда.

Чили Компартиясининг раҳбарларидан бири, Чили Сўл кучлари коалицияси Халқ демократик ҳаракати раҳбарлигининг аъзоси Патрисио Алес ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Чили коммунистлари шонли санани озодлик ва демократияни тиклаш учун курашни кучайтириб кутиб олмоқдалар. Бугунги кунда коммунистлар ва бошқа сўл кучлар диктатурага қарши курашчиларни бирлаштириш ва оммани сафарбар этиш жараёнида катта роль ўйнамоқдалар. Улар Пиночет агдарилганидан сўнг мамлакатнинг демократик келажагини таъминлашга маҳкам бел боғлаганлар. Декабрь охирларида Чилидаги 11 сўл партия ва ҳаракатлар вакилларининг Сантьягода бўлиб ўтган учрашуви, жумладан, шундан далолат беради. Улар диктаторлик режимига қарши, ҳақиқий демократияни тиклаш учун ўз кучларини жипслаштириб, биргаликда ҳаракат қилиш чораларини муҳокама этдилар.

ЧКП 65 йиллиги кунида Чили Компартияси, Чилидаги барча оппозиция кучлари халқни бирликка ва манфур диктатурага қарши намойишларни кучайтиришга даъват этади, деб таъкидлади П. Алес.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«СОХТА РАҚАМЛАР»

Шундай сарлавҳа остида босилган (газетанинг 1986 йил 220 сони) мақолада Комсомолобод районида оммавий-сиёсий ва лекция ишларида айрим нуқсонларга йўл қўйилаётганлиги танқид қилинган эди.

— Мақолада кўрсатилган фактлар тасдиқланди, — дейилади АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган расмий жавобда. — Комсомолобод район партия комитети оммавий-сиёсий ва лекция ишларини яхшилаш юзасидан тадбирлар белгилади.

Мақола муҳокама этилди. Камчиликларга йўл қўйганлиги учун район партия комитети бўлим мудири Х. Солиев огоҳлантирилди. Бўлим ходимлари «Комсомол» ва «В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги» совхозларига бириктириб қўйилди.

Жойларда ҳам мақола муҳокама қилиниб, чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ҳозирги вақтда ўқиладиган лекциялар графиги қаттиқ назорат қилиняпти. Агитаторларга тегишли маслаҳатлар берилди.

«В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги» совхозида кўргазмали агитация янгиланди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумуми материаллари бурчаги ташкил этилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми қарорлари—ҳаётга!

ИҚБОЛ

ХОТИН-ҚИЗЛАР ДАВРАСИ

Коллектив ва шахс

БИЗ ШУНДАЙ ЯШАЯПМИЗ

Фабрика қошида иккита болалар боғчаси ва яслиси, ишчилар ошхонаси, «Меҳрибон» ателье-синнинг филиали, пойабзал, соат ва электр асбобларни ремонт қиладиган устахоналар, химчистка, савдо тармоқлари ишлаб турибди. Уларнинг иш графиклари сменаларга алмашиши ва танаффус вақтларига мослаб белгиланган. Аёллар гигиенаси, дам олиш хоналари, соғломлаштириш ва медицина пунктлари, клуб, кутубхона — ишчилар хизматида.

180 коммунистни ўз сафларига бирлаштирган 6 та цех партия ташкилоти, 17 та партия группаси, касаба союз ва комсомол ташкилотлари янги урф-одатларни турмуш тарзига сингдириш, оила маросимларини янгича ўтказиш борасида актив фаолият кўрсатишяпти. Оилавий шодиёналар, тўйлар ортиқча чиқимсиз ва спиртли ичимликсиз, кўнгилли, сермазмун ўтяпти.

Корхона раҳбарлари, жамоат ташкилотлари вакиллари, шунингдек, З. Матжонова, Ш. Машарипова, З. Абдураҳмонова каби жамоатчиларимиз тўй ва бошқа маросимларга бош-қош бўлишади, ёш оилаларнинг эҳтиёжларига сезгирлик билан қарашади. Тикувчилардан Фотима Оллоберганова, Клара Ёқубова, Гулистон Отажонова-ларнинг никоҳ тўйларида уларнинг устозлари, меҳнат ветеранлари иштирок этишди. Янги қурилган оилалар турар жой шароитини яхшилашга ёрдам кўрсатилди.

Оилаларнинг энг муҳим бурчи муҳаббатли, тотли ва соғлом турмуш кечириш, муносиб ўғил-қизларни тарбиялаб ўстиришдан иборат. Бу иш фақат шахсий ҳаётга таллуқли бўлиб қолмай, меҳнат коллективи ва жамият ҳаётининг ҳам ажралмас қисми ҳисобланади.

Шуни ҳисобга олиб, оилалар билан алоқани мустаҳкамлашга катта аҳамият бераётирмиз. Меҳнат илғорларини шарафлашга, маданий тадбирларга, байрам шодиёналарига ишчиларнинг оила аъзолари ҳам таклиф қилинади. Қувончли кунида қутлаш, касалланганида ундан ҳол сўраш, севинчига ҳам, дардига ҳам шерик бўлиш кишига далда бағишлайди, кўнглини кўтаради. Инсонийликка хос бу таомил бизда одат тусига кирган.

Ишчи номини, сулола шарафини улуғлаётган, оналари изидан бориб, меҳнатда доврўқ тараттан қизларимиз корхонанинг келажаги, муносиб ворисларидир. Муяссар Мадаминова, Марям Ҳасанова, Олтин Абдуллаева, Зулфия Йўлдошева сингари чевар қизлар оналари билан ёнма-ён меҳнат қилмоқдалар. Касбга меҳр уйғотган, тикувчиликнинг сир-асрорини ўргатган оналаридан андоза олиб, ишлаб чиқариш илғорлари сафида бораётган бундай ўтюрак қизлар кўп.

Ишчиларимиз ўртасида мураббийлик ҳаракати тобора қизғин тус олмоқда. Меҳнат ветерани Анбар Юсупова кўп шогирдларининг моҳир тикувчи бўлиб етишишига эришди. Коммунистик меҳнат зарбдори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Марям Ҳасанова, мастер Раъно Раҳмонова унинг шогирдларидандир. КПСС аъзоси мастер Ёқутжон Бобожонованинг ўғиллари — Улуғбек, Давронбек шу корхонада механик, ўнга яқин шогирди эса — тикувчи.

Шу факт диққатга сазоворки, биз мураббийга фақат касб ўргатувчигина эмас, балки тарбиячи деб ҳам қараймиз. Шогирднинг ахлоқий сифатлари, оилавий аҳволи, шахсий хусусиятлари учун мураббийнинг масъулияти оширилмоқда. Мураббийлар, хотин-қизлар ўртасида ишлаш комиссияси аъзолари; цех ва бригада бошлиқлари оилавий маросим ва тадбирларда фаол қатнашмоқдалар. Кўпчилик оилаларда хушёр турмуш тарзи қарор топганлиги, меҳнатсиз даромадга мойиллик ва боқимонда бўлиш кайфиятига барҳам берилганлиги — ижтимоий-сиёсий активлигини ва меҳнат ғайратини оширишга қаратилсин.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қароридан).

3. ИЛҒОР ИШЧИ—ФАОЛ ЖАМОАТЧИ

Тошкент «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-бичиқчилик-тикувчилик цехи касаба союз комитети раиси Л. Фатеева, цех хотин-қизлар совети аъзоларидан М. Исроилова, Д. Зайнутдинова, Н. Стрелкова ва Д. Маҳмадуллаева навбатдаги йиғилишга тўпланганлар. Хотин-қизлар совети ўз оталиғидаги комбинат ясли-боғчасида кичкинтойларга яратилган шароитларни янада яхшилаш масаласини муҳокама қилмоқда. Комбинат қошида учта болалар боғчаси бўлиб, унда меҳнаткашларнинг 700 ўғил-қизи тарбияланмоқда.

Редакция почтасидан

ТИЛАК

Шукур Ҳайдаров бошлиқ оила Самарқанд районидаги Киров номли колхознинг ибратли хонадонларидан бири. Шукур ака сут-товар фермасида мол боқади. Унинг умр йўлдоши Хосият Ҳайдарова эса сигир соғади. У ҳар бош сигирдан 3,5 минг килограмм сут соғиб олишга аҳд қилган. Келини Маҳкамой ҳам қайнонасидан қолишмайди. 16 бош соғин сигирдан 3 минг 300 килограммдан сут соғиб оляпти. Олимжон билан Сапимжон ҳам ота-оналари каби чорвачиликка меҳр қўйишган. Фермада мол боқишади. Хосият опа Қаҳрамон она. Ота-онанинг бирдан-бир тилаги шуки, болалари ота-оналар удумини тутиб, ҳалол инсонлар бўлиб етишишса...

А. МУҲАММАДАЛИЕВ, Ҳ. ҲАКИМОВ.

БАХТЛИ ХОНАДОН

Китоб районидаги Карл Маркс номли колхознинг Парчакент қишлоғида яшовчи Улаш ака билан Саломат ая ўн уч фарзанднинг ота-онаси. Коммунист У. Пўлатов дала кезиб, ер билан тиллашиб, диллашиб меҳнат қилаётганига 40 йилдан ошди. У Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари нишондори, сабзавотчилик бригадасига бошчилик қилиб, эл-юрт дастурхонини ноз-неъматлар билан тўлдиришга ҳисса қўшмоқда. Умр йўлдоши Саломат ая ҳам меҳнатсеварликда ундан қолишмайди. Бола тарбияси ҳам —меҳнат. Меҳнат бўлганда ҳам сурункали, бетиним меҳнат, она фарзандларини оқ ювиб, оқ тарайди. Уй ишларидан бўш вақтида эса дала ишларига кўмаклашади. Болалар ота-онанинг ана шу ибратли жиҳатларини кўриб, улардан ўрганиб, вояга етмоқдалар.

Ҳ. МУҲАММАДИЕВА.

Колхоз меҳмонхонаси. Кираверишдаги баланд ва кенг ойнаванд айвонга биллярд ўрнатилган. Атлас кўрпачалар тўшалган сўри бўм-бўш. Ўнг тарафда колхоз клубига кириладиган эшик. Айвонда яна бошқа бир эшик ҳам бор. Бизни ўша ёққа бошлашди. Остона ҳатлаб кирсангиз бас, ўзингизни кошона қаср ичида кўрасиз. Пештоқларидаги ложувард, хона шифтларидаги ранго-ранг гуллар тасвиридан кўз қамашади. Етмиш квадрат метрдан ортиқроқ девор сатҳи ганчдан гул ўйиб ишланган. Эшик тепасига устанинг исми-шарифи битилиб, 1980 йил деб ёзиб қўйилибди.

Меҳмонхона жиҳозлари ҳам чакки эмас. Рангли телевизор, юмшоқ диван, креслолар, хрлодильник... Лекин меҳмон эътиборини булардан ҳам жозибалироқ туюлаётган деворлдаги ганч тасвирлар, шифтдаги рангли жилолар яна ўз таъсирига тортади...

— Меҳмонхона қурилишини 33 кунда тугатиб, кўчиб кирганмиз. Клубни кўшиб ҳисоблаганда бу қурилишга 70 мингдан кўпроқ маблағ кетган,— дейди оғзининг таноби қочиб раис Абдурахмон ака.

— Ҳа, бунақа шоҳона қасрлар бизда ёлгиз эмас. Яна бир антиқаси бор. Уни сизга, албатта, кўрсатаман, — дейди Муқаддам гапга аралашиб.

Суҳбатдошининг кайфиятидан ҳушёр тортибми, раис дарров қиёфасини ўзгартирди:

— Тўғри, бунақа дабдабали иморатлар халққа қимматга тушди. Колхоз ўтириб қолди, —деди у хомуш бўлиб.

— Энди ўзингизга келдингиз, — деди Муқаддам. — Афсуски шу қурилишларнинг бошида сиз ҳам тургансиз. Ўшанда колхозда агроном вазифасида ишлардингиз. Лекин биронтангиз, хусусан, сиз ҳам олдинги раисга халқнинг турмуш шароитини яхшиламай туриб, бундай дабдабали иморатга на ҳожат, демадингиз.

Ҳозиргина учрашиб, суҳбатлашганим ферма ишчиларининг қуйнинб айтган гап-сўзлари эшитилгандек бўлади:

— Фермада ишлаётганимга чорак аср бўляпти. Чорак аср-дан буён бир хил шароит. Олдинга босиш йўқ, — деди бузоқбоқар Мавжуда Ўрмонбекова. — Ишдан уйга кириб борсам, болаларим: «Ойижон, кийим-бошларингизни тезроқ ўзгартиринг қолинг, ферма ҳиди келяпти», — деб зорланишади. Уйдагилардан уялиб кетаман. Фермада ювиниб-кийинадиган хоналар бўлсаку, ювиниб-тараниб, иш кийимларимизни тоза кийимларга алмаштириб уйга борардик...

— Ферма — иккинчи уйимиз. Лекин бу уйда на файз ва на тароват бор. Соғувчилар бундоқ тўпланиб, бир пиёла чой устида суҳбат қуриб, газета-журнал ўқийдиган дам олиш хонаси йўқ, — зорланди бидон ювувчи Қурбоной Туримова. — Шунинг учун ҳам фермага соғин пайти пир этиб келамиз-у, соғин тугаши билан яна уй-ойимизга пир этиб учиб кетамиз. Бунда на лекция, на суҳбат ва на учрашувлар ўтказилади. Ҳов анови бинони, — у қўли билан ферма дарвозаси олдидаги янги қурилган оқ иморатни кўрсатди,— соғувчиларга атаб қуряпмиз дейишяпти-ку, лекин негадир унга кўчиб ўтиқ пайсалга солиняпти...

— Ҳали бу қурилиш қабул қилиб олинганича йўқ-да, — деди раис бамайлихотир.

Пойдевори ердан анчагина баланд қилиб қурилган биноийдек иморат. Эшик-деразалари ўрнатилган, поли қоқилган, хоналар бўёкдан ҳам чиққан...

— Яна нимани қутяпсиз?

Раис ҳали битмаган электр симларига, ораси очилиб ётган пол тахталарига ишора қилади.

— Шу ҳам баҳонами? Наҳотки, битта электр ўтказиш шунчалик муаммо бўлса?

Атрофимизни ўраб турган соғувчи қиз-жувонлар гапимни маъқуллаб бошларини қимирлатиб қўйишади.

— Биласизми, мен соғувчи қизларимга ҳов анави шийпоннинг четларини ойнаванд қилиб ўраб, чиройли жой қилиб бермоқчиман, — деди раис ҳовли ўртасидаги ҳувиллаб ётган шийпонга ишора қилиб. — Туянинг думи ерга теккандa уйли бўлар эканмиз-да, — деди қизлардан бири ҳафсаласи пир бўлиб нари кетаркан.

— Бу уйни нима қилмоқчисиз? — деди соғувчи Муқаддам ҳаяжонланиб. — Ахир бу ердан умидворми-ку?

— Бунга зоотехник, ветеринария врачи, лаборант, хулласи, ферма идорасини жойлаштиришни мўлжаллаб турибмиз...

— Идораларини боғча-ясли, касалхоналарга бўшатиб бераётган хўжаликлар бор. Бизда эса энг яхши нарсалар идора ходимлари учун... — деди Муқаддам ўзини тутолмай. — Қачон барҳам топаркин бу эски усул, эски тартиб! Меҳмонхонани ҳам шу зайилда алдаб қуришганди. Қурилиш бошлаган ҳосил бермади. Натижада хўжалик 400 минг сўм зарар кўрди. Сиз эса бу айбни ўзингиздан олдинги раисниг гарданига, бошқаларга ағдармоқчи бўлдингиз...

— Бировнинг ишига бошингни суқиб нима қиласан-а! — раис ўрнидан туриб кетди.

— Колхоз хотин-қизлар советининг раиси Ҳакима Салимова ҳам бизнинг ишга нега аралашаверасан, деб димоғ-фироғ қилади, — синиқ овозда гапини давом эттирди соғувчи.

У киши кўпдан буён шу вазифада ишлайди. Лекин хотин-қизлар орасида ҳеч қандай иш олиб бормайди. Ҳар гал сайлов йиғилишларида сўз олиб танқид қиламиз. Ҳар гал колхоз раҳбарлари аралашиб яна ўша кишини раис этиб сайлайверади. Кўча-кўйда, ёки мажлисларда кўрганда ҳа қўлингдан нима ҳам келди, деб очиқдан-очиқ устимдан куладилар. Ҳозир меҳнат отпускасини олиб, саёҳатга кетганлар. Мен колхозимизнинг ҳамма хотин-қизлари ҳам ана шундай саёҳатларга боришса, турли учрашувларда иштирок этиб, қизиқарли ва мазмунли яшашса дейман.

Холида Киянбоева фермамизнинг илғор соғувчиларидан. У Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, райком аъзоси. Ҳар бош сигирдан 5 минг литрдан сут соғиб олган пайтлари ҳам бўлган. Ҳаммамизнинг устозимиз. Бир оғиз кўпол сўз билан шундоқ одамнинг ҳаёти алғов-далғов бўлиб кетди. Собиқ ферма мудири Ҳабибулла Охунов у билан айтишиб қолиб, ҳатто жаҳлини босолмай сут соғадиган челакларини ҳам тепиб юборди. Бу қўпол муомалани соғувчи кўтаролмади. Оқибатда Холида опа бетоб бўлиб қолди. Икки ой касалхонада ётди. Ҳали ҳам ишга чиқолмаяптилар. Ферма мудири бўлса кўнгил учун бирон марта бориб ҳол-аҳвол сўрамади. Цех партия ташкилоти йиғилишида ферма мудири хулқатворини муҳокама қилдик. Шу ва шу каби ёмон ишлари учун у вазифасидан олиб ташланди. Шуни айтишим керакки, хотин-қизлар билан ишлашда бу ёлғиз факт эмас. Афсуски, бу воқеа хотин-қизлар советини ташвишга солмади. Кўриб турибсиз, шароитимиз оғир. Ишимиз эса ундан ҳам оғир. Ўртоқ Салимова холингиз қалай қизлар деб бирон марта фермага келган эмас. У кишини ҳеч нарса қизиқтирмайди, ҳеч нарса ташвишга солмайди...

— КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездидан кейинги ўтган давр сизга нима берди?

— Кўзбўямачилик, мақтанчоқлик, хушомадгўйлик, пассивлик каби ҳолатлар билан келишолмайдиган одатим яна-да кучайиб кетди. Съезд делегати сифатида районимиз хўжаликларига учрашувларга борганимда фермамни улар-никига қиёс қиларканман, бизнинг ферма райондаги қолоқ хўжаликларга кўпроқ ўхшашидан хижолатга тушдим. Одамларга мақтаниб айтадиган ютуқларимиз йўқлигидан афсусландим. Энг муҳими, ўз иш жойимда бундан ҳам қаттиқроқ, яхшироқ ишлашим керак-лигини тушундим. Лекин ишни қайта қуриш, унда туб ўзгаришлар ясаш кўп нарсага боғлиқ. КПССнинг XXVII съездига делегат бўлиб бораркан-ман, Москва яқинидаги район хўжаликлари, фермалари ҳаёти билан яқиндан танишдим. Соғувчилар ҳар бош сигирдан 5 минг килограмдан сут соғиб олишяпти. Биз эса ҳар бош сигирдан 3300 килограммдан соғиб оляпмиз. Лекин бу мени ҳам, дугоналаримни ҳам қаноатлантирмайди, Ферма хўжалиги орқада. Ўтган даврга қиёс қилганда ишимизда нисбатан силжиш бор. Лекин бу талаблар даражасидан анча орқада. Нега москвалик дугоналаримиз ҳар бош сигирдан 5 минг килограммдан сут соғиб олади-ку, биз бу кўрсаткичга эришолмаймиз? Сабаби нимада? Очиғини айтганда, сигирларимизнинг зоти паст, жайдари моллар.

Фермамиздаги зотли сигирларнинг бузоқларини парваришлаб кўпайтиришга киришдик. Қишловга ҳозирлик жиддий олиб борилди. Илгаларини ем-хашак ўлчаб-нетмай фермага ағдариб кетаверилади. Хашак етишмаса, айбдорни аниқлаб бўлмасди. Бу йилдан бошлаб бошқача усул қўллай бошладик. Ферма эшиги олдида тарози ўрнатиб, ҳар килограмм ем, хашак тортиб олинди. Жавобгарлик масъулияти маълум кишиларга юклатилди. Лекин ишларимизни қайта қуришга тўғоноқ бўлаётган ва бизга боғлиқ бўлмаган сабаблар ҳам бор-да...

— Масалан?

— Булардан бири кадрлар қўнимсизлиги масаласи. Ўтган йили ферма мудирининг ўзи тўрт марта ўзгарди..

Ишимизнинг белига тепаётган яна бир нуқсон — сигирларга ем-хашак бериш, озуқа тайёрлаш ишларининг механизациялашмагани. Бундан уч йил муқаддам фермада озуқа цехи қурилиши бошланади, деган хушхабар келди. Ҳатто бир неча минг сўмлик қимматбаҳо техника ускуналари ва қурилмалари келтирилди ҳам. Лекин улар шу пайтгача очиқ ҳавода занг босиб ётганича қолиб кетди. Қурилиш ҳам туя ғўшти эди. Биз чорвадорлар эса сигир ва бузоқларга ем-хашакни, озуқани асосан қўлда тайёрлаб, қўлда аралаштириб бермоқдамиз. 200 бош сигирга мўлжалланиб қурилган корпус ҳам талаб даражасида эмас. Корпус бетондан қурилган бўлиб, тепаси икки қаватли шифер билан ёпилган. Унда совутиш системалари йўқ. Корпус орасидаги йўлка тор бўлганлиги учун ем-хашак ташиладиган прицепли трактор ундан юролмайди. Хуллас, бино замон талабига жавоб бермайди. Лойиҳачилардан хурсанд эмасмиз.

Ишни яхши йўлга қўйишда ишчиларни рағбатлантириш жуда катта омил. Афсуски, ҳафталик, ўн кунлик иш якунлари чиқарилиб, илғорлар тақдирланиб турилмайди. Сифат кунлари ўтказилмайди... Дарвоқе, мен сизга яна бир антиқа қасрни кўрсатмоқчи эдим. Қарши эмасмисиз?!

Муқаддам ўрнидан қўзғалди. Бу гапга ғаши келиб, раис унга норизо қараб қўйди. Нимадир баҳона қилиб, у биз билан бирга боролмаслигидан узр сўради.

Енгил машина колхоз далалари оралаб елиб борарди. Йўл-йўлакай ковланиб ташланган ярми яхлаган сабзи, турпларни колхозчилар йиғиб олишяпти.

— Булар энди молларга берилади, — дейди куйиниб Муқаддам.

Дала шийпонлари ёнида қарам уюми. Улар яхлаб қолган...

Коммунист Муқаддам Нурматованинг куйинганича, раиснинг эса бу томонларга келишни истамаганича бор экан.

— Ҳали бунинг учун раисдан эшитадиганимни эшитаман, — дейди мийиғида кулиб сут соғувчи. — Сен колхозингни ёмон кўрасан, йўқса кўзинг ҳадеб камчиликларни кўраверадими деб қойинади у. Мени тўғри тушунинг, колхозимни ҳам, унинг одамларини ҳам жон-дилимдан яхши кўраман...

— Улар олдида ҳижолатга тушган кезларингиз бўлганми?

— КПСС XXVII съезди делегати, обком аъзоси, район Совети депутати сифатида қишлоқ аҳли менга тез-тез мурожаат қилиб туришади. Мен эса уларнинг илтимоси — қишлоққа газ, водопровод суви келтириш масалаларини ҳал қилолмаяпман. Булар биргина менга боғлиқ эмас. Яқинда Қобил аканинг уйидан ёнғин чиқиб, ёниб кетди. Мендан қурилиш материаллари олиш учун ёрдам сўраб келди. Ваъдамнинг устидан чиқолмадим. Лекин қишлоғимиз аҳли қараб турмади. Ёрдамга ошиқди. Гап бунда эмас. Алам қиладиган жойи шундаки, шунча ҳашаматли иморатларни қуришга қурби етган колхознинг битта оилага бошпана қуриб беришга қурби етмайдими? Етади. Одамлар тақдирига лоқайдлик, бепарволик бўлмаса, ҳаммасини қилиш мумкин. Шундай кезларда қўлим калтак қилиб, хижолатга тушиб қоламан.

Манзилга етиб келдик. Муқаддамнинг айтганидек нақ баҳсма-баҳсига қурилган, безак бериш ва жимжимадорликда меҳмонхонани ҳам йўлда қолдирадиган дабдабали иморат. Колхоз профилакторийсига мўлжаллаб қурилган бу бинода икки кишилик саккизта хона, ҳашаматли иккита зал ва ташқари ҳовлига қурилган усти ёпиқ шийпон. Булар оддий ғишт ва бетондан кўтарилиб солинган, оддийгина ремонт қилинган иморатлар эмас, уларнинг деворлари ва пештоқларига ноёб бўёқлардан безаклар, расмлар солиниб, ганч ўймаси ишланган кошона. Афсуски, бу қаср бўм-бўш, ҳувуллаб ётибди. Ҳали ишга тушмай туриб деворлари, шифтлари сарғая бошлаган, эшик ва поллари кўчган, ҳамма ёқни ис босиб кетган.

— Бу ерда баҳор кезлари қурт боқилди, — дейди ҳамроҳим. — Қуртга иссиқлик керак. Доимий бўгланиш эса иморатнинг ҳуснига зарар етказган...

— Профилакторий очилишига нима монелик қиляпти?

— Штатлар масаласи.

— Бу шунчалик қийинми?

— Йўғ-эй, фақат жон куйдириш керак, холос. Бу бино бир вақтлар колхозчилар учун профилакторий қуряпмиз, деб минбардан туриб мақтаниш учун керак бўлган-у, кейин ҳаммаси унутилган...

— Бу қурилишларга кетган маблағни асти сўраманг, — гапга қўшилди ҳамроҳимиз колхоз агрономи Убайдулла Мирзажонов. — У пайтлар мен колхоз партия ташкилотининг секретари эдим. Бу биноларга кетган сарф-харажатлар хусусида халқ контроли келиб текшираверib ҳали жонимизга қўймади. Хайрият, ишимиз пишиқ бўлган экан. Усталарга ганч ўймакорлиги квадрат метрига қонуний қимматидан анча паст ҳақ тўланганлиги учун ҳам жавобгарликдан қутулиб қолдик.

— Қоғозда ҳисоб-китобни тўғрилаб қўйишган-да. Бўлмаса қайси уста ўз иш ҳақи қимматидан кам ҳақ олади? Қани мантиқ? — Муқаддам маъноли кулиб қўйди. — Охир оқибат қуртхона учун фойдаланиларкан-у, шунча ҳашамнинг нима кераги бор эди? Буларни қуришга, ремонт қилишга кетган пулларга колхознинг қанчадан қанча камчиликларини битказиб олиш мумкин эди...

Усти ялтироқ, ичи қалтироқ бу кошоналар ана шу нуқсонларни яшириш учун бир ниқоб эди. Келган киши меҳмонхонасига қараб одамлари турмушига баҳо бериб кетаверган. Кўзбўямачилик, дабдабабозлик ана шу тариқа илдиз отган.

Муқаддам ва муқаддамлар эса ана шу ўтмиш хатоларини тузатиб, келажакни яратмоқдалар. Эндигина 30 баҳорни қаршилаган, тўрт фарзанднинг онаси бўлган куйинчак аёл ҳали кўп ишларни рўёбга чиқаради. Негаки, унинг яхши ниятларига йўлдош ширин оиласи, ажойиб ҳамқишлоқлари, маслакдош коммунистлар бор. Улар Муқаддамнинг қанотига кирадилар. Уни ҳалқ ўз қизидек яхши кўради. Йўқса, ёнғин чиқса ҳам, қишлоққа маршрут такси келмай қолса ҳам ундан мадад сўраб ҳузурига ошиқишармиди?! Тўй ва маросимларни қандай ўтказиш ҳақида мурожаат этиб, йўл-йўриқ сўрашармиди? Унга ишонишади. Унга суянишади. Унга талпинишади. Шунинг ўзи катта бахт.

Дилбар МАҲМУДОВА,
Тошкент область Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз.

ДАДИЛ БЎЛ, МУҚАДДАМ!

ОЧЕРК

Бизга ёзадилар

ТУТАШ ТАҚДИРЛАР

Рус қизи Люба Тула шаҳридан Пастдарғом районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Янги деҳқон қишлоғига севимли ёри Болижон билан бирга кириб келганига анча йил бўлди. Ҳозир у ўн икки ўғил-қизга она! Люба Норматова ерга меҳр қўйди. Ғўза парвариши, пахта теримининг олдида борди. Л. Норматова бир неча бор район Советига депутат қилиб сайланди. У ҳозир пенсияда. Лекин далани тарк этгани йўқ. Турмуш йўлдоши Боли Норматов ремонт-қурилиш бошқармасида ишчи бўлиб меҳнат қилади.

Н. ЭШҚУВВАТОВ.

БИРИНЧИ МАОШ

Қизим Жононхон ўрта мактабни битириб, фабрикага ишга кирди. Биринчи маошини олиб келган куни уйимизда байрам бўлиб кетди. Қизим укаларига, онасига совға-салом олганди. Қолган пулини эса «олиб қўйинг» деб менга берди. Мен раҳмат дедиму пулни яна ўзига қайтариб бераётиб, устбошингни янгилаб ол, дедим. У суюниб кетди.

Фарзанд кўриб, уни вояга етказиб, мустақил ҳаётга йўллаб, меваси тотганимиз шудир-да. Ота-она учун бундан ортиқ бахт-саодат борми?! Бахт-саодат дедим. Бўлмасамчи, ахир биринчи маошини олиб ичкиликка, упа-эликка, турли тасқара кийим-кечакларга сарфлаётган ёш-яланглар йўқ дейсизми? Биз эр-хотин бекорга яшамабмиз. Бугун қизимиз топган озгинагина даромадини ўзи тўғилиб ўсган оиласи билан баҳам кўраётган экан, эртага у тушган хонадонини ҳам обод қилади, деган умиддамиз.

У. ХОЛИҚОВ,
Андижон пойабзал фабрикаси ишчиси.

4. ИЛҒОР ИШЧИ— ФАОЛ ЖАМОАТЧИ

Бугун дам олиш куни. Дилором бўш вақтларини онласи билан ўтказишни жуда-жуда ёқтиради. Бир гал театрга боришади, бошқа вақт китоб ўқиб, мунозара қилишади. Шаҳардан ташқарига чиқиб, очиқ ҳавода сайр қилишга нима етсин!

Унинг турмуш ўртоғи Ғайратилла шофер бўлиб ишлайди. Уларнинг уч фарзандлари бор. Энг каттаси — Анвар 8-синфда, ўртанчаси — Одил 6-синфда ўқишади. Энг кичиги — Азиз эса боғчага боради.

Илғор ишчи ўз онласи мадади ва меҳрини ҳар сонияда сезиб туради. Умр йўлдоши ҳам, бири-биридан ширин ўғилларни ҳам унинг меҳнатдаги ютуқлари билан қувонишади, янгидан-янги зафарларга илҳомлантиришади. Она ҳам ўз фарзандларини яхши ўқиб, аъло хулқ билан камол топишлари учун вақтини ҳам, меҳрини ҳам аямайди. Яхши онла кишига қанот. Бундан ота-она ҳам, фарзандлар ҳам баҳраманд.

Эртага янги иш куни бошланади. Янги режа, янги ташвиш...

Одамда ташвиш бўлгани яхши. Халқ ғами ва бахти учун елиб-югурган кишининг ҳаёти қизиқарли ва сермазмун ўтади.

Фотоочерк ЎзТАГ фотомухбири С. ВЕЛИЧКИН томонидан «Совет Ўзбекистони» газетаси учун махсус тайёрланди.

Жанговар фарзандларимиз ҳаётидан

СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАМАН

Солдатлар сафга тизилишди. Рота командирининг овози янгради.

— Ўз бурчини аъло бажаргани учун оддий солдат Мирҳидоятовга раҳматнома эълон қиламан...

— Совет Иттифоқига хизмат қиламан, — честь берди сафдан икки қадам олдинга чиққан йигит.

Нуриддин Мирҳидоятов 1985 йил баҳоридан Қуролли Кучларимиз сафида хизмат қилмоқда. У ҳарбий билим ва техникани астойдил эгаллашга киришиб, яхши натижаларга эришди. Ҳозир у ёшларга намуна бўлмоқда. Ўз билим ва тажрибасини уларга сидқидилдан ўргатмоқда.

Қисм қўмондонлиги Нуриддиннинг жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришаётган ютуқларини юқори баҳолади. Унинг кўксини «Совет Армияси аълочиси» нишони безаб турипти.

Ю. КАЛИНИЧЕВ.

АҲИЛЛИК

Дилмурод армия сафида хизмат қилаётганига ҳали бир йил тўлгани йўқ. Лекин қисқа вақт ичида кўп нарсани уқиб олди. Ҳозир Дилмурод бўлим командири. Унинг қўл остида 7 миллат вакиллари бир оила фарзандларидек аҳил яшаб, ўз бурчларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Дилмурод ўзига ишониб топширилган техникани доимо соз ва шай ҳолда тутади. Социалистик мусобақа пешқадами —илғор солдат Д. Суюмов жамоат ишларида ҳам фаол қатнашмоқда. У ротанинг комсомол комитети бюросига аъзо қилиб сайланган.

Ана шундай меҳнатсевар фарзандни тарбиялаган Чортоқдаги 12-автобаза шофери Турсунали акага, Жданов номли колхознинг собиқ аъзоси Саодат опага ҳар қанча раҳмат айтсак арзийди.

В. ВАУЛИН.

ЎРНАК БЎЛГАН ЙИГИТЛАР

Қисмимиз жангчилари жанговар ва сиёсий тайёргарликда яхши натижаларга эришмоқдалар. Улар ўзларига топширилган техникани аъло даражада сақлаб, бошқаларга намуна бўлишяпти. Сержантлардан Г. Эгамов, Э. Муҳаммадиев, А. Қораҳонов, ефрейтор О. Раҳимов кабилар ана шулар жумласидандир. Жанговар ва сиёсий тайёргарлик бўйича ўтказилган социалистик мусобақада бу жангчилар юқори кўрсаткичларга эришиб, қўмондонликнинг ташаккурномасига сазовор бўлдилар.

О. ХОЛМУРОДОВ.

ИШЧАН АГИТАТОР

Қурбон Ҳайитовни қисмимиз солдатлари «Бизнинг агитаторимиз» дейишади. Бунинг боиси бор албатта. У дам олиш пайтларида ўтказиладиган лекция-суҳбатларда фаол қатнашади. Ротамиздаги оммавий-сиёсий ишлар хонасини кўргазмали агитация воситалари билан жиҳозлашда ҳам Қурбон Ҳайитовнинг ҳиссаси бор.

М. ТУРСУНОВ.

Н-ҚИСМДАН МАКТУБ

ЎҒЛИНГИЗДАН МИННАТДОРМИЗ

Ҳурматли Тожихон ая ва Каримжон ака! Биз ўғлингиз Қаҳрамон Раҳимов билан бир қисмда хизмат қиламиз. У Фарғона область Бувайда районидан келиб, сафимизга қўшилганига ҳеч қанча вақт бўлгани йўқ. Лекин тезда меҳримизни қозонди. Қаҳрамон ажойиб йигит.

Яқинда ҳарбий тайёргарлик машқларида актив қатнашганлиги учун қисм командири унга Фахрий ёрлиқ топширди. Бу у ҳарбий хизматда бўлгандан буён олган кўплаб раҳматномаларидан бири, холос.

Н. СТЕПАНОВ, старшина, Ҳ. ГАСАНОВ, взвод командири, С. ДУБЕНКО, ефрейтор, З. ТАГИРОВ, оддий солдат.

ОРДЕН ЭГАСИНИ ТОПТИ

Гитлерчи ғалалар совет тупроғига ваҳшиёна бостириб кирганда Қодирали Мирзакаримов Совет Армияси сафида йигитлик бурчини адо этарди. Урушнинг дастлабки кунларидан бошлаб у 1-Украина фронтига қараштли 333-дивизия составида жангга кириб душманларга қақшатқич зарба бера бошлади.

Эпчил ва чаққон, жасур ва қўрқмас бу йигит тез орада разведка взводида бўлинма командири даражасига кўтарилди. Турли миллат вакилларидан таркиб топган бўлинма разведкачилари командирлик томонидан берилган ҳар бир топшириқни муваффақиятли уддалаб, дивизияда эътибор қозондилар. Қийин операциялар, «тил» топиб келиш мазкур бўлинма зиммасига тушарди.

— 1945 йилнинг 1 апрели эди,— дея эслайди Қодирали Мирзакаримов.—Тун. Ўчакишгандек юлдузлар ҳам кўринмайди. Разведкачиларимиз душман солдат ва офицерларидан «тил» тутиб келишдек муҳим топшириқ олди. Ана шу «тил» жангчиларимизнинг навбатдаги ҳужумида муҳим роль ўйнарди. Артиллерияни ва пулемётчилар душман томонидан бўладиган хавф-хатардан кўз-қулоқ бўлиб турдилар. Операция шиддат билан амалга оширилди. Бунда эпчиллик, тадбиркорлик қўл келди. Разведкачилар немис офицери ва солдатини асирга олдилар. Топиб келинган «тил» жангчиларимизнинг олға ҳужум бошлашларига йўл очиб берди.

Қўмондонлик разведкачилардан бир нечтасини муҳим топшириқни бажаришда кўрсатган мардлик ва жасурликлари учун 2-даражали «Шуҳрат» ордени билан тақдирлади. Улар орасида Қ. Мирзакаримов ҳам бор эди. Лекин фронтдаги бетўхтов ҳаракат бу мукофотни ўз вақтида эгаларига топшириш имконини бермади. Бунгача Қодирали 3-даражали «Шуҳрат» ва Қизил Юлдуз орденлари билан мукофотланган эди.

У Улуғ Ватан уруши йилларида Украина, Эстония, Руминия, Польша, Чехословакия, Австрия тупроқларида озодлик ва тинчлик йўлида мардлик кўрсатиб жанг қилди.

Урушдан ғалаба билан қайтган Қодирали Мирзакаримов хўжаликда мардонавор меҳнат қила бошлади. Ўн йилга яқин почтальонлик қилиб, хонадонларга қувонч улашди. Ҳозир кексалик гаштини сураётир.

Ҳа, ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди! Яқинда Фарғона область Охунбобоев районидаги Аминжон Ниёзов номли совхознинг «Большевик» бўлимида яшовчи Улуғ Ватан уруши ветерани, Октябрь тенгдоши Қодирали ота Мирзакаримов қаҳётида унутилмас воқеа рўй берди. Унинг кўксига жангу жадалда топширилмай қолиб кетган 2-даражали «Шуҳрат» орденини район ҳарбий комиссари ўртоқ Н. Бабушкин тақиб қўйди.

Т. ТЕШАБОЕВ.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ОБ*ҲАВО

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг хабар беришига кўра, бугун республикада ҳаво ўзгариб туради. Шимолий районларда ёғингарчилик бўлиб, туман тушади. Бошқа жойларда кечаси деярли ёғингарчилик бўлмайди, кундузи айрим жойларда бироз ёмғир ёғиб ўтади. Шарқдан эсаётган шамол йўналишини ўзгартириб, ғарбдан секундига 5—10 метр тезликда эса бошлайди. Кечаси 5—7, кундузи 12—14 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, кечаси ёғингарчилик бўлмайди, кундузи бироз ёмғир ёғиб ўтади. Шарқдан эсаётган шамол йўналишини ўзгартириб ғарбдан секундига 9—14 метр тезликда эса бошлайди, Бекобод районида кечаси жанубий-шарқдан секундига 24—29 метр тезликда шамол эсади. Ҳаво ҳарорати кечаси 2—7 даража, кундузи 9—14 даража, айрим жойларда 17 даражагача иссиқ бўлади.

ҚАЙДАСИЗ, ҚУРОЛДОШЛАР?

Қизил Байроқли, Кутузов орденли 175-Уральск-Ковель ўқчи дивизияси ветеранлар совети дивизиянинг собиқ жангчиларига мурожаат этиб, қуйидаги адресга ўзлари ҳақида хабар қилишларини сўрайди: **127238, Москва—238, Дмитровское шоссе, 50-уй, корпус —1, кв. 24. Л. Н. ЛАВРЕНТЬЕВга.**

Улуғ Ватан уруши йилларида танкчилар мактабида ўқиб юрган пайтида Шарка Брунон Таня исмли қизга уйланади. Кейинчалик у фронтга кетади. Таня эса йигитнинг ота-онасининкига Литвага боради. Таняннинг ягона сурати менга эсдалик бўлиб қолган. Унинг орқасида шундай ёзув бор: «Ушбу расмга Урганч шаҳрида тушганман. 1946 йил, 18 февраль».

Шарка Брунонинг опаси Стунджене—Шаркайте Янина, 234780. Литва ССР, Пушкин переулоги, 8-уй, 22-квартира.

135-ўқчи дивизиянинг 497-ўқчи полки 120 мм батареясида хизмат қилган полкдошларимни излайман.

353626. Краснодар ўлкаси, Г. Ф. Шарпило, Староминский райони, «Красное Знамя» колхози.

Қизил Байроқли, Суворов ва Кутузов орденли 7-гвардиячи миномет Ковель дивизияси (СВГК)нинг бир гуруҳ ветеранлари урушгача бўлган даврда Ўзбекистонда яшаган собиқ гвардиячи старший сержант Павел Михайлович Гаринни ахтармоқдалар.

113525. Москва шаҳри. М — 525, Чертановская кўчаси, 18-уй, 155-квартира, Е. В. ВАРГИН.

1944 йилнинг март ойида Николаев шаҳрини озод қилишда Сурхондарё областининг «Ҳазорбоғ» совхозидан Отақул Худойқулов, Андижон область Хўжаобод районидаги Дмитров номли колхозданҒулом Мўминов ҳалок бўлишган. Уларни билганлар бўлса қуйидаги адресга маълум қилишсин:

327034. Николаев — 34. пр. Октябрьский, 26—а, кв. 89. В. К. БЕЛОВАГА.

Телевидениенинг 5—11 январь программаси

ЗАНГОРИ ЭКРАН ҲАФТАЛИГИ

5 январь, душанба

МТ-I. 8.00 — Тонгги зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Халқ оҳанглари. 8.30 — Время. 9.15 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 9.45 — Болалар учун фильм. 11.10 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 17.25 — «⊥» планетаси ҳақида ёз хотиралари». Бадиий фильм. 1-серия. 18.30 — Хизмат кўрсатган «Баҳор» рақс ансамблининг концерти. 18.55 — «Севимли Ватаним менинг». Фотоконкурс. 19.00 — Бизнинг бог. 19.30 — Янгиликлар. 19.40 Ҳужжатли фильм. 20.10 — «Евгений Онегин». Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Спектаклнинг давоми. 23.25 — Дунё воқеалари. 23.40 — Сиз бунга қодирсиз.

МТ-II. 8.45 — Гимнастика. 9.05 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — Фан ва турмуш. 10.00 — «Сувенир» рус халқ чолғулари ансамблининг концерти. 10.25 — Рус тили. 10.55 — Бутуниттифоқ конкурси лауреатлари чалади. 11.15 — Болалар учун фильм. 12.30 — «Мушук ва мушукчалар». Музикали кўрсатув. 13.10 — «Аёллар тангоси». Бадиий фильм. 14.35 — Мультфильмлар. 15.05 — Киноафиша. 15.50 ва 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — Здоровье. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 20.30 — Ҳайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Гўзаллик сири. 21.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 21.30 — Время. 22.05 — «Менинг кўчам». Бадиий фильм. 23.20 — Илмий-оммабоп фильм. 23.35 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Салом кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — Болалар учун. «Янги йил қувончлари». 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Болалар учун фильм. 18.15 — Ёшлик. 18.50 — Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бир асар тарихи. 20.30 — Ахборот. 20.50 — «Арзу» турк ансамблининг концерти. 21.30 — Время. 22.05 — «Шашмақом». Бадиий фильм. 23.15 — Бугун оламда нима гап?

УзТВ-II. 19.30 — Болалар учун фильм. 20.00 — «Шиддат». Бадиий фильм. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фрунзе кўрсатади. «Абу Али ибн Сино». Бадиий фильм.

6 январь, сешанба

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Музикали танаффус. 8.30 — Время. 9.15 — Болалар хори ижро этади. 9.45 — «Теҳрон-43». Бадиий фильм. 1-серия. 11.00 — Мультфильмлар. 11.30 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Татар халқ қўшиқлари. 17.00 — Мактаб ўқувчиларининг чорвадорлар билан учрашуви. 17.45 — «⊥» планетаси ҳақида ёз хотиралари». Бадиий фильм. 2-серия. 18.55 — Музикали эшиттириш. 19.15 — Муаммолар, изланишлар, ечимлар. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — «Теҳрон-43». Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Саҳна қўғуси. 23.25 — Дунё воқеалари. 20.40 — Музикали эшиттириш.

МТ-II. 8.45 — Гимнастика. 9.05 — Ҳужжатли фильм. 9.15 — Будильник. 9.45 — Камчатка область академик хор жамияти капелласи ижро этади. 10.05 — Астрахань телевидение студиясининг программаси. 11.05 — Рус фольклор хореографияси концерти. 12.05 — «Қамалардан юқори». Бадиий фильм. 1-серия. 13.15 — Француз тили. 13.45 — «Керакли одамлар». Бадиий фильм. 15.10 — Ҳужжатли фильмлар. 15.45 ва 18.45 — Янгиликлар. 18.30 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 19.10 — Останкино концерт студиясида юмор кечаси. 20.30 — Ҳайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 — Ритмик гимнастика. 21.30 — Время. 22.05 — Баскетбол. Кубок эгалари кубоги. МАСК — «Хувентуд» (Испания). «Спартак» (Л) — «Шбенка» (Югославия). Танаффус пайтида (23.35) — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — Пионер телетайпи. 9.25 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Болалар учук кўрсатув. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 19.00 — Миллионлар ленинча университети. 19.30— Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Сифат — бош мезон. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Давр менинг тақдиримда.

УзТВ-II. 19.30 — Болалар учун фильм. 20.00 — «Қўшиқ чорлайди». Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фрунзе кўрсатади. Реклама. 22.10 — «Келинлар шаҳри». Бадиий фильм.

7 январь, чоршанба

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Ешлар куйлайди, рақсга тушади. 8.30 — Время. 9.15 — «Теҳрон-43». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 11.50 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Ҳар доим бўлсин қуёш! 17.50 — Ҳужжатли фильм. 18.10 — Кампучия: уйғониш йўлида. Киноочерк. 18.25 — Давлат қабули: сифат учун кураш. 19.35 — Ярослав Евдокимов куйлайди. Фильм-концерт. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — «Теҳрон-43». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — «Огонёк» журналида мехмонда. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Дунё ва ёшлар.

МТ-II. 8.45 — Гимнастика. 9.05 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — Моҳир қўллар. 10.05 — Концерт. 10.20 — Онамларнинг мактаби. 10.50 — Совет ёзувчиларининг эртаклари. 11.35 — Немис тили. 12.05 — «Қамалардан юқори». Бадиий фильм. 2-серия. 13.20 — Халқ оҳанглари. 13.50 — «Менинг кўчам». Бадиий фильм. 15.05 — Ҳужжатли фильм. 15.35 ва 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Катри Хелена таклиф қилади. 19.20 — Мультфильм. 19.45 — Баскетбол шарҳи. 20.30 — Ҳайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Табиат мўъжизаси ва биз. 21.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 21.30 — Время. 22.05 — «Алоҳида вазият». Бадиий фильм. 1-серия. 23.15— Ҳужжатли фильм. 23.35 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — «Бор эканда, йўқ экан...» Бадиий фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Илмий-оммабоп фильм. 18.15 — «Содиқ дўстлар». Қўғирчоқ фильм. 18.25 — Болалар учун кўрсатув. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Санъат олами. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музика ва ҳаёт. 21.30 — Время. 22.05 — «Бир полк созандалари». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.30 — Ёшлик. 19.55 — Пионер телетайпи. 20.10 — Ритмик гимнастика. 20.30 — «Янги йил совғаси». Бадиий фильм. 20.55 — Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши. 21.30 — Время. 22.05 — Фрунзе кўрсатади. «Раис». Бадиий фильм. 1-серия.

8 январь, пайшанба

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Музикали танаффус. 8.30 — Время. 9.15 — «Теҳрон-43». Бадиий фильм. 2-серия. 10.25 — Мультфильмлар. 10.55 — Дунё ва ёшлар. 11.30 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Рус тили. 17.25 — Малявкин ва компания». Бадиий фильм. 1-серия. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 19.50 — Янгиликлар. 20.00 — Сўзни иш билан оқла. 20.30 — Ветеранлар, Сизлар учун. Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Пушкин эртаклари. Фильм-концерт. 23.00 — РСФСР халқ артисти Л. Рюмина билан учрашув.

МТ-II. 8.45 — Гимнастика. 9.05 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Телевизион қисса. 10.15 — Испан тили. 10.45 — «Алоҳида вазият». Бадиий фильм. 1-серия. 11.55 — Львов телевидение студиясининг программаси. 12.50 — «Алий исмли чегара ити». Бадиий фильм. 13.55 — Ҳужжатли фильм. 14.35 ва 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Саёҳатчилар клуби. 19.30 — Музикали киоск. 20.00 — Шахмат мактаби. 20.30 — Ҳайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ритмик гимнастика. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — «Алоҳида вазият». Бадиий фильм. 2-серия. 23.15 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 9.50 — Болалар учун фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Ишчи ёшлар учун. 18.15 — Шоирлар — болаларга. 18.55 — Халқаро сиёсатнинг актуал масалалари. 19.20 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қишлов — чорвадорлар учун интиҳон. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Лирика кечаси. 21.30 — Время. 22.05 — Ягона сиёсий кун. 22.35 — «Фалокат оёқ остида». Бадиий фильм.

УзТВ-II. 19.30 — «Нуқта, нуқта, вергул». Бадиий фильм. 20.50 — Реклама. 21.00 — Муаммолар, изланишлар, ечимлар. 21.30 — Время. 22.05 — Фрунзе кўрсатади. «Раис». Бадиий фильм. 2-серия.

9 январь, жума

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Халқ оҳанглари. 8.30 — Время. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Ҳайвонот оламида. 11.10 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Винница шаҳрининг «Кобзари» фольклор ансамблининг чиқиши. 16.55 — «Малявкин ва компания». Бадиий фильм. 2-серия. 18.10 — Дастхат. 19.25 — Фан ва турмуш. 20.10 — Янгиликлар. 20.20 — Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фигурали учиш. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Фантазиялар байрами.

МТ-II. 8.45 — Гимнастика. 9.05 — Фильм-концерт. 9.30 — Ҳужжатли фильм. 9.50 — «Алоҳида вазият». Бадиий фильм. 2-серия. 11.00 — Евгений Шварц ва унинг эртаклари. 12.00 — «Граф харобаларида». Бадиий фильм. 13.10 — Инглиз тили. 13.40 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 14.30 — Қадимий француз музикаси концерти. 14.50 — Тарих саҳифалари. 15.35 ва 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Ҳужжатли фильм. 18.50 — Қишлоқ ҳаёти. 19.50 — Жаҳон музика маданияти. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Ижодий кундалик. 21.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 21.30 — Время. 22.05 — Чет эл фильмлари экрани. 23.30 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — «Биргаликда шодон қадам ташлаймиз». Фильм-концерт. 9.35 — Ассалом, Янги йил! 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Телефильм. 17.50 — Ўринбосарлар улгаймоқда. 18.15 — Арча чироқлари атрофида. 18.45 — Ёшлик. 19.20 — Соғлом турмуш учун. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион университети. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қизлар гулдастаси. Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Октябрь байроғи остида. 23.05 — Бугун оламда нима гап?

УзТВ-II. 19.30 — «Исёнкор баррикада». Бадиий фильм. 20.40 — Ритмик гимнастика. 21.00 — Беш йиллик: ишлар ва одамлар. 21.30 — Время. 22.05 — Фрунзе кўрсатади. «Новинка» киноклуби.

10 январь, шанба

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Музика. 8.30 — Время. 9.15 — Мультфильмлар. 9.45 — Болалар учун кўрсатув. 10.15 — Совет қўшиқларидан концерт. 10.40 — Кремль Съездлар саройида Янги йил арчаси байрами. 11.25 — Китобхонлар даврасида. 12.15 — Ҳужжатли фильм. 13.45 — Дунё воқеалари. 14.00 — Шанба — ота-оналар куни. 15.30 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 16.00 — «Коммунист». Бадиий фильм. 18.00 — Мўъжизасизмўъжизалар. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Украина давлат академик халқ хори концерти. 20.35 — Чет эл фильмлари экрани. 21.30 — Время. 22.05 — Фигурали учиш. 23.05 — Шанба оқшомида.

МТ-II. 8.45 — Гимнастика. 9.05 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Б. Семенов чалади. 9.35 — Ритмик гимнастика. 10.05 — Бадиий фильм. 11.30 — Тонгги почта. 12.00 — Саргузашт фильмлар экрани. 13.20 — М. Горькийнинг драматургияси. 14.10 — «Осойишталик рад этилади». Бадиий фильм. 15.25 — Қурилиш ва архитектура. 15.35 — Сиз учун учрашув. 16.00 — Қувноқ стартлар. 16.45 — Фестивалар... Конкурслар... Концертлар... 18.00 — Кинопанорама. 19.45 — Музикали мозаика. 20.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 20.30 — Ҳайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Баскетбол. СССР чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — «Қизлар». Кинокомедия. 23.40 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Мактаб ўқувчилари учун. 8.30 — Время. 9.10 — Ҳужжатли фильм. 10.15 — Мудаги жилолар. 10.45 — Ўзбек адабиёти таржимонларининг интернационал шеърият кечаси. 12.15 — Инсон ва табиат. 12.45 — Ёшлик. 13.15 — Болалар учун. Қувноқ шаҳарча. 13.45 — Сув хўжалиги комплекси: муаммолар ва ечимлар. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — Қўшиғим, жон қўшиғим. 19.00 — Ота-оналар университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Музикали киновикторина. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Оламга саёҳат. 18.10 — Душанба кўрсатади. 18.15 — Болалар учун фильм. 19.20 — Реклама. 19.30 — Новости. 19.50 — «Қотиллар». Теленовелла. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига. Телевизион конкурс. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион конкурснинг давоми.

11 январь, якшанба

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм 8.20 — Музикали танаффус. 9.15 — Время. 9.15 — Ритмик гимнастика. 10.00 — Спортлото. 10.10 — Будильник. 10.40 Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.40 — Тонгги почта. 12.10 — Саёҳатчилар клуби. 13.10 — Музикали киоск. 13.40 — Қишлоқ ҳаёти. 14.00 — Здоровье. 15.25 — «Марионетки». Бадиий фильм. 17.15 — Халқаро панорама. 18.05 — Фигурали учиш. СССР чемпионати. 19.20 — Янги йил оҳанглари. 19.40 — Чет эл фильмлари экрани. 21.20— Время. 22.00 — Фигурали учиш. СССР чемпионати. 23.00 — Янгиликлар.

МТ-II. 8.45 — Зарядкага сафланинг. 9.05 — Ҳужжатли фильм. 9.45 — Онамларнинг мактаби. 10.15 — Концерт. 10.50 — Рус тили. 11.20 — Ҳужжатли фильм. 11.45 — Телеочерк. 12.00 — Хавфсизлик ҳаракати учун. 12.05 — «Ўз ҳисобидан отпуска». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 14.15 — Мультфильм. 15.15 — Музика қандай яратилади. 16.30 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.00 — «Рус қиши» санъати фестивали концерти. 18.00 — «Революция туфайли туғилган». Бадиий фильм. 9-фильм. 19.25 — Агар соғлом бўлай десанг. 19.40 — Жаҳон маданияти хазинасидан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Дунё ва ёшлар. 21.20 Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — И. С. Тургенев. «Қишлоқ ёвли». Спектакль. 23.15 — Янгиликлар.

УзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Тонгги тароналар. 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — Биргаликда куйлаймиз. 9.30 — Истеъдод. 9.55 — Кинопублицист экрани. 10.55 — Болалар учун телетеатр. «Шум боланинг Янги йил саргузаштлари». 11.45 — Болалар учун фильм. 12.50 — Анҳорнинг Янги йил кайфияти. 18.05 — Мультфильм 18.20 — Гўзаллик оламига саёҳат. 19.20 — Ҳамма нарсани билишни истайман! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Мультипанорама. 20.30 — Дам олиш концерти. 21.30 — Время. 22.00 — «Эҳтиёт бўлинг, бувижон!» Кинокомедия.

18.00 — Фрунзе кўрсатади. 18.05 — Мультфильмлар 18.25 — Фан ва техника. 18.35 — «Днепр узра қўшиқлар» Фильм-концерт. 19.00 — Қайта қуриш: буни мен қандай тушунаман? 20.00 — Мезгил. 20.30 — Сут-товар фермалари ходимлари, Сизлар учун. 21.00 — В. И. Ленин номли маданият саройида ёшлар кечаси. 21.30 — Время.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ МАКТАБЛАРИ: ТОШКЕНТ, РЯЗАНЬ ОЛИЙ МАКТАБЛАРИ, ВЛАДИМИР, БРЯНСК, РОСТОВ, ЧИМКЕНТ ЎРТА МАКТАБЛАРИГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ: олий мактабларда — тўрт йил, ўрта мактабларда — 2 йил.

Олий мактабларга кирувчилар қуйидаги кириш имтиҳонларини топширадилар: рус тили — ёзма (иншо), СССР тарихи (оғзаки), жамиятшунослик (оғзаки);

ўрта мактабларга кирувчилар: рус тили (ёзма), СССР тарихи (оғзаки).

Ички ишлар министрлиги мактабларига Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган, 27 ёшдан катта бўлмаган эркаклар қабул қилинади.

Мактабларни битирганларга ўқувчиларга «ички хизмат лейтенанти» унвони ва юрист дипломи берилади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш зарур: ўрта маълумот ҳақидаги аттестат (асли), ишлаб чиқариш ёки хизмат характеристикаси, комсомол ёки партия характеристикаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, туғилганлик ҳақида гувоҳномадан нусха, ҳарбий билет.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга шахсан мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Куйбишев шоссеси, 25-уй, 213-хона, кадрлар бўлими (12, 26, 52, 68, 183-автобуслар билан Инқилоб хиёбонидан «Узбумкомбинат» бекатигача борилади).

«Ўзбекистон» нашриёти коллективи нашриёт ходими Ш. Сойибназаровага акаси

Абдулазиз АБДУРАСУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 13604. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. В. — 3. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12